

PROČ BÝT ANTIMILITARISTOU/KOU?

Válka je to nejhorší, co může každého z nás potkat. Proto je důležité důsledně si stát za antimilitaristickým postojem, protože militarismus a falešné vlastenectví je příprava na další ozbrojený konflikt. Není možné volat po míru dalším zbrojením, zvětšováním armády, rozněcováním nacionalistických nálad, militarizací společnosti a apelováním na obranu vlasti. To vše je pouze snaha politiků a bohatých, jak zakrýt naši bídu, zhoubnost námezdní práce a rozrůstajících se sociálních a environmentálních problémů, krizí kapitalismu. Je to snaha jak odvést naši pozornost a oprávněný hněv od původců našich existenčních problémů. Naším nepřítelem totiž není pracující z nepřátelské země, ale náš domácí mocipán a zaměstnavatel, který nás vysává a štvě proti sobě. Úplně stejně je tomu u pracujících v nepřátelské zemi.

Antimilitarismus tak říká, nemiřte na sebe zbraněmi, nevrážejte se v jejich válkách, odmítněte se na nich podílet, a když vás donutí vzít zbraň, otočte je na svoje pány, původce svého neštěstí. Hrdinstvím není volat po více zbraních, posílat zbraně na zabíjení té či oné straně, nebo se dokonce podílet na vraždění přímo na místě. Naopak je i v tak těžké chvíli, když někde opět začnou hrmt děla na povel politických vůdců a ge-

nerálů, si uvědomit, proč se války vedou a v koho zájmu, a v zájmu nás, jakožto pracujících a mládeže to není! A prosazovat svůj antimilitaristický názor o to hlasitěji než dosud. Antimilitarismus není projevem slabosti natož zbabělosti, ale síly ducha a svědomí, že nebudeme hrát jejich hru na vojáčky, nebudeme vrahy svých bratrů a sester! Pravým hrdinstvím je odmítnout válku! Pomoci těm, co před válkou utíkají, a nejen ženám a dětem, ale i mužům, co odmítají umírat a stát se vrahy. Hrdinstvím je odmítnout rozkaz vůdců jít do války, rukovat. Hrdinstvím je složit zbraň a dezertovat. Hrdinstvím je protestovat proti válce, zastavit politiky ve vedení války: demonstracemi, generální stávkou, sabotováním válečné výroby a obchodu, odstraněním vládců od moci, vzpourou, sociální revolucí.

Budováním širokého solidárního protiválečného hnutí pracujících a mládeže na obou stranách válečného konfliktu. Rozvíjením komunikace a podpory, místo štvání se proti sobě a mávání státními prapory. Rozvíjíme proto jako pracující a mládež společnými silami antimilitaristický černý prapor, který nás všechny spojuje. Protože žádný normální člověk, obyčejný pracující nebo student, si nepřeje válku a smrt.

„Já budu mluvit proti válce tak dlouho, dokud mi můj hlas vydrží, teď i během války. Tisíckrát bych raději zemřela voláním na lidi, aby odmítli být poslušní, odmítli vojenskou službu, odmítli vraždit své bratry, než bych měla dát svůj hlas při ospravedlnění války, kromě jediné války všech národů proti jejich despotům a vykořisťovatelům – sociální revoluci.“ Emma Goldmanová.

Současné války i hrozbu budoucích válečných tažení může zastavit jen silné emancipační hnutí pracujících a mládeže, které sebou zároveň nese vízi sociálně spravedlivého uspořádání společenských a ekonomických vztahů. Protože jestli zrovna zuří válka či nikoli, šéfové a politici proti nám jako pracujícím vedou ustavičnou tzv. třídní válku.

Anarchisté jako antimilitaristé, nikoliv pacifisté prosazovali, že pracující, utlačovaní mají právo vzít zbraň a bránit se, a že je mají použít, aby si prosadili lepší existenční podmínky a prosadili společenský systém jim výhodný. Avšak zásadně odmítali, aby dělníci brali do ruky zbraň pro zájmy vládnoucích, v jejich válkách bez ohledu na to zda jsou v pozici agresora či se bránícího a prolévají krev sebe i dělnických bratrů na druhé straně státní hranice. Anarchisté jsou přesvědčeni, že pracující nemají žádný důvod umírat ve válkách států a za jeho obranu. Oni bojují za zničení státu jako ochranky kapitálu! Proč mají pracující také umírat za vlast, stát, ve kterém nic nevlastní, co jim nadělí leda rány obušky, vězením a posvěcuje jejich vykořisťování? Proč mají umírat a vraždit, aby uchránili práva vlastníků polí, továren a obchodu, který je důvodem jejich bídy?! Proč mají jít vraždit stejné dělníky navléknuté do uniforem nepřátelského státu, kteří mají stejného nepřítele, jako oni sami a který neproleje ani kapku krve? Takto vždy anarchisté chápali antimilitarismus!

Proto anarchistické hnutí bylo vždy mezinárodní, prosazovalo sbratření pracujících napříč státními hranicemi a národy proti společnému nepříteli – vládnoucí a kapitalistické třídě. Proto prosazuje Internacionálu, aby už se prostí lidé nevráždili navzájem ve válkách a naopak volají po tom, aby lid povstal a svrhnul původce válek a námezdního otroctví, bude-li třeba i se zbraní v ruce. Proto anarchistické hnutí volalo vždy a bude volat po tom, aby v případě války pracující na obou stranách odmítli jít válčit, jak jim vládcí poručí, postavili se jim na odpor a válku zastavili generální stávkou a vzpourou v armádě s cílem nejen zastavit válku, ale i odstranit vládu bohatých a kapitalismu.

VAŠE VÁLKY, NAŠI MRTVÍ!

PROTI MILITARIZACI MLADÝCH

Co je to militarizace?

Militarizace je proces, kdy se společnost připravuje (ať už vědomě či nevědomě) na možnou válku nebo válečný konflikt. Militarizace se neprojevuje pouze tím, kolik má naše armáda zbraní či vojáků a vojaček nebo jestli existují ozbrojené domobrany. Militarizaci lze sledovat i ve způsobu propagace armády. V Česku je armáda podle průzkumů veřejného nejdůvěryhodnější veřejnou institucí – věří jí kolem 70 % obyvatelstva. Stejně tak přes 60% lidí souhlasí s členstvím ve vojenském paktu NATO. Nebylo tomu tak vždy byli časy, kdy se armáda těšila jen 30% popularitě a kdyby se nakonec uskutečnilo referendum o vstupu do NATO, hlasování by dopadlo proti vstupu do tohoto vojenského paktu. Militarizace se může projevat v každém aspektu života, i v tom, jak vnímáme svět – například jak přemýšlíme o řešení ozbrojených konfliktů, jak učíme své děti a okolí řešit spory a podobně.

Proč je důležité vědět o militarizaci společnosti?

Militarizace bývá méně viditelná a výrazná v zemích, kde zrovna neprobíhá otevřený válečný konflikt. To ale neznamená, že nás militarismus dlouhodobě neovlivňuje nebo snad není přítomný. Militarismus je přesvědčení, že stát musí udržovat velké množství ozbrojených složek a chránit tím své zájmy i přes možné ztráty. Militarizace vede k pozitivnímu pohledu na militarismus. Tato důvěra ovlivňuje rozhodování armády, vlády i soukromého sektoru. V současnosti je s militarismem spojené také rozšiřování armády a jejich misí nebo například prodej zbraní do nedemokratických režimů, kde jsou jimi civilistky a civilisté utlačováni. Pomalu se tak zavírají dveře mírovým řešením konfliktů. Amráda však zde není jen pro ochranu před vnějším nepřítelem, v případě potřeby může být vládou (zastupující především bohaté) nasazena proti nám samotným např. jako stávkujícím nebo jako protivládním protestujícím.

Co je to militarizace mládeže?

Militarizace mládeže je propagování militarismu – tedy zbrojení a přípravy k válce – mezi příslušníky a příslušnicemi mladších generací. Od mládeže se očekává, že bude brát militarismus a militarizaci společnosti jako pozitivní a nezbytnou hodnotu.

Stejně jako militarizace společnosti se militarizace mládeže odehrává na mnoha úrovních. Nejviditelnější jsou kroky usnadňující budoucí rekrutování – nábor do armády. To se odehrává například v některých počítačových hrách a filmech oslavujících válku či u hraček s vojenskou tematikou. Významná je při militarizaci mládeže spoluúčast armády na akcích pro veřejnost, jako jsou dětské dny a oslavy státních svátků. To vše vytváří obraz armády jako hravé, hrdinské a zcela pozitivní instituce, která je nedílnou součástí státu a pro niž je čest pracovat. Stále častěji se také mluví o obnovení povinné vojenské služby, které je třeba se kategoricky postavit, aby nebyla těla a duše našich potomků mrzačena a připravovaný stát se potravou pro děla.

Jak probíhá militarizace mládeže v České republice?

Nejviditelnějším aspektem militarizace mládeže v Česku jsou prezentace armády na druhém stupni základních škol. Od září 2013 bylo do rámcových vzdělávacích programů českých škol zařazeno téma „obranu státu“. Podporu v tématu poskytují metodické materiály a související program Ministerstva Obrany POKOS – Příprava občanů k obraně státu. V rámci tohoto programu základní školu navštíví vojáci a vojačky, kteří dětem prezentují aspekty své práce. V kombinaci s dárky s vojenskou tematikou (např. puzzle s fotografiemi vojáků či vojenskou technikou) a prezentací armády jako důležitého dobrodružství se často ztrácí jiné možnosti řešení konfliktů, jako jsou diplomacie či dialog. POKOS nejen že pořádá prezentace armády na druhém stupni základních škol, organizuje také soutěže, dětské dny a další akce pro veřejnost. Všechny tyto aktivity můžeme vnímat jako militarizaci mládeže.

Jaké důsledky by mohla mít militarizace mládeže?

Militarizace mládeže může vést k upevnění militarizace společnosti. Dnes víme, že vzdělání je klíčové v tom, jak vnímáme svět a jak k němu přistupujeme. Pokud budeme nadcházejícím generacím limitovat to, jak mohou přistupovat k řešení konfliktů, může se to odrazit i na jejich

budoucím vnímání této problematiky. Militarizace má tedy i možné dlouhodobé dopady na nárůst ozbrojených konfliktů, ke kterým pomalu vychováme budoucí generace. Jednoduše řečeno, všichni bychom měli znát alternativy, než uděláme velká rozhodnutí.

Co můžeme s militarizací mládeže dělat?

Militarizace mládeže je problém. Čas dospívání je klíčový pro to, jak budeme vnímat svět a jak k němu budeme přistupovat, a to včetně způsobu řešení konfliktů nebo kritického náhledu na dění ve světě. Militarizace společnosti je nebezpečná, protože v dlouhodobém horizontu může vést k nárůstu ozbrojených konfliktů, jejichž násilné řešení je v militarizované společnosti považováno za normální. Mnoho z nich se dá ovlivnit, ať už se jedná o hračky, které dáváme dětem, nebo to, jak s nimi o válce mluvíme. Jako rodiče máme největší vliv, abychom v našich dětech rozvíjeli solidaritu a nechuť k armádě a válce obecně. Stejně, tak můžeme upozornit učitele a dát jim najevo svůj nesouhlas s metodami oslavujícími militarizaci, tlačit na ně, aby nezatahovali do výuky armádní propagandu. Aby se nám to dařilo je třeba, aby se antimilitaristicky a pacifisticky smýšlející sdružovali, komunikovali navzájem a koordinovali svoji činnost. My jsme připraveni k spolupráci, stačí se ozvat.

protiválečná poesie **VLAST** **ALOIS ŠEFL**

Co Tobě, matko, platny jsou
ty chvalo zpěvy vlasti Tvé,
když syn Tvůj v oběť modle té
ve válce padl krvavě?
Jedinou Tvou byl nadějí
a sličnou dívku miloval,
ve válce lité, šílené,
svůj mladý život v oběť dal.

Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

Když v bujném věku mladých let
pln štěstí každý mladík jest,
opustit musí drahých svých
a vraždit jít 'za vlasti čest.
A smrt a zkázka vysílá
bez jiskry hněvu v srdci svém
a opěván co hrdina, když
padne v boji krvavém!

Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

Pro vlast svou život v oběť dát!
Se káže nám a hlásá stát.
Co zatím lidstva sbratření
by mělo být náš ideál.
Když ustane pak vraždění
a půda krví zbarvena,
tu lepší snad se osud náš:
Jest bída naše zmírněna?

Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

Ach, nedávejte sluchu jim,
těm zprávám, co k nám doráží,
že naše pluky statečně
tak nepříteli poráží.

Vždyť vrchu to v nás nabytá
divoká, krutá bestie!
A každá válka neštěstím
a hanbou jen pro lidstvo je!

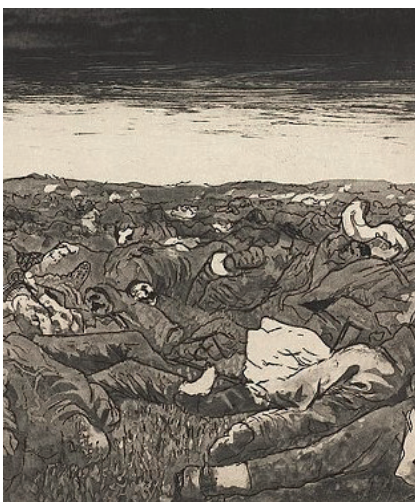
Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

V jediné vlasti spojeni
tu žijeme šťastně, vešele,
nekalmež myslí vzpomínkou
na hrůzy válek minulé!
Bez zášti, vášně v srdci svém
soužití všem národům jest.
Jen v míru, práci tvořivé
jest nejvyšší nám zříti čest!

Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

Vždyť lid ku lásce stvořen jest,
by pevně, věrně k sobě stál
a ne, by zhoubu, neštěstí,
ve vlastních řadách rozsíval!
Není to vlast a otčina,
co žádá na nás naši krev!
Jest nadutý to kapitál!
Nuž shladíme s světa tento zjev!

Ne, žádných válek nikdy víc
pro modlu vlast a zbraní čest!
Jen dítek našich štěstí nám
a život jejich drahý jest!

PROTI MILIARDÁM NA ZBROJENÍ A VÁLKU NA UKRAJINĚ!

Nepotřebujeme drahé americké stíhačky, nové tanky a další bojovou techniku. Nepotřebujeme navyšování armádního rozpočtu! Odmítáme, aby česká vláda posílala další miliardy na prodlužování válečného konfliktu na Ukrajině. Není to v našem zájmu, dokonce ani v zájmu ukrajinských a ruských pracujících. Čím dříve budou politici donuceni zasednout k vyjednávacímu stolu a uzavřít mír, tím lépe pro všechny. Není to válka nikoho z nás!

Protestujeme proti české vládě, která upřednostňuje prodlužování války na úkor nás všech. Pokud chtějí vládní politici i všichni ti, kteří jim ještě přizvukují válčit, ať tak činí, ale z vlastních peněz a svými životy! Odmítáme, aby byla válka živena z peněz pracujících, z potu jejich práce a použita na tyto účely. Pracujeme a jsme nuceni odvádět státu daně, aby se tento postaral o fungující infrastrukturu a sociální zabezpečení!

Nepotřebujeme vojáky a vojenskou techniku! Potřebujeme schopné doktory a zdravotníky, učitele a školní personál, bezplatné stravování pro školní děti, zdarma dostupné školní pomůcky, bezplatné léky pro nemocné. Všeobecně bezplatné zdravotnictví, školství i veřejnou dopravu. Lidé, kteří celý život poctivě pracovali si zaslouží důstojné důchody. Rodiče na mateřské důstojnou mateřskou a rodičovskou. Nezaměstnaní důstojnou podporu, když se ocitnou bez práce. Skutečně vytváření pracovních míst, a nikoliv pobídky pro podnikatele, kde jim z našich peněz platíme zaměstnání, které pak bez mrknutí oka propustí.

Pravicové vlády a všichni ti liberálové lžou, když tvrdí, že nejsou peníze na důchody,

školské a sociální péči. Když má vláda 40 miliard na válku na Ukrajině, 320 miliard na nákup stíhaček F-35. Dle odhadu vlády by se v letech 2024 – 2069 mělo dát na militarismus 8,4 bilionu korun, jak píše „Ekonomický deník“. Výdaje na armádu v novém rozpočtu vlády dosáhnou hranice 160 miliard Kč, tak aby vláda plnila závazek členství v NATO. Zde je vidět koho zájmy prosazuje, a zájmy obyčejných lidí to v žádném případě nejsou.

To koneckonců dobře ilustruje skutečnost, že vláda nechá nadnárodní společnosti neodvést každý rok 500 miliard ze zisků do státního rozpočtu. O nízkém zdanění bank ani nemluvě. Nemá však 9 miliard na školní personál – kuchařky, uklízečky atd. Nemá na platy učitelů a kuchařek a na zbrojení je najde?! Je to vláda bohatých pro bohaté!

Již staré anarchistické heslo hlásalo „Ani muže, ani haléře na militarismus“. Toto heslo neztratilo nic na své aktuálnosti, ačkoliv je staré víc než 130 let. Nenechme si jako pracující vnutit myšlenku militarismu a oddanosti vlasti. Naše zájmy jsou jiné, než těch, co vládnou a rozpoutávají válečné konflikty a ženou nás do jatek bratrovražděných válek. Bojujme za sebe a nevěřme politikům, kteří sledují zájmy bohatých a prosperování kapitálu.

Vždy a za každých okolností se postavme militarismu a zbrojení, každé válce a falešnému vlastenectví. Sledujme svoje zájmy: odstranění nadvlády a vykořisťování člověka člověkem. Směřujme k uskutečnění světa bez válek a vykořisťování: lidové samosprávy – anarchistickém komunismu.

Československé anarchistické sdružení

1. PROSINEC: DEN VĚZŇŮ ZA MÍR

Více než 60 let International War Resisters' v tento den oznamuje jména a příběhy těch, kteří byli uvězněni za jejich mírové akce. Mnozí jsou odpůrci z důvodu svědomí nebo jsou ve vězení za to, že odmítli vstoupit do armády. Jiní podnikli nenásilné akce, aby narušili přípravu na válku. Anarchistické hnutí stálo vždy v prvních řadách odpůrců válek a militarismu, stálo v čele antimilitaristického hnutí. A zůstává jim dodnes (i přes několik zmatených jedinců, kteří nepochopili anarchistické ideály)

Budeme citovat jednu z neznámějších anarchistek Emmu Goldmanovou: „Já budu mluvit proti válce tak dlouho, dokud mi můj hlas vydrží, teď i během války. Tisíckrát bych raději zemřela voláním na lidi, aby odmítli být poslušní, odmítli vojenskou službu, odmítli vraždit své bratry, než bych měla dát svůj hlas při ospravedlnění války, kromě jediné války všech národů proti jejich despo-

tům a vykořisťovatelům – sociální revoluci.“ A to je i postoj členů a členek Československého anarchistického sdružení (ČAS). Podporujeme všechny odpůrce války, uvězněné mírové aktivisty, všechny vyhýbače vojenské služby, sabotéry a dezertéry!

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ: VAŠE VÁLKY, NAŠI MRTVÍ! SLÁVA DEZERTÉRŮM!

Zas je tu ten čas v roce, kdy si politici připnou plyšové vlčí máky a budou se dojímat nad mrtvými vojáčky, jako kdyby šlo o tulipány sražené krupobitím. Úplně nám z té vzpomínky vypadává, kdo ty muže na válečná jatka poslal leckdy z důvodů tak malicherných jako ziskost a uražená pýcha. Vládcí a politici obecně (volení či samozvaní) prosazují především zájmy kapitálu, hromadění moci a zisku je příčinou neustále se opakujících válečných konfliktů. Dokud bude kapitalismus a stát, války nikdy neskončí!

Anarchisté a anarchistky byli vždy důslednými antimilitaristy, kteří odmítali a nádále odmítají účastnit se válek mocných

,jednoho státu proti druhému, naopak vždy volali a budou volat na své bratry a sestry napříč státními hranicemi, aby se sbratřili a nevráždili mezi sebou na povel vládců a generálů. Naopak volali a budou nadále volat, aby zahodili své zbraně, odmítli plnit rozkazy a dezertovali, nebo ještě lépe, aby se vzbouřili proti svým velitelům a vládě, otočili zbraně proti nim – ukončili válku a zahájili sociální revoluci. Protože naši skuteční nepřítelé sedí v parlamentu, vládě a na manažerských či akcionářských kancelářích – jsou to politici a šéfové.

Proto neslavíme 11. listopadu Den válečných veteránů, ale naopak oslavujeme naše hrdiny – dezertéry a armádní vzbouřence – všechny ty, kteří vypověděli poslušnost vrchnosti a odmítli dále vraždit své bratry a sestry za prosazení zájmů bohatých! Rádo se zapomíná, že to nebyla lítost nebo osvícenost vládců, co ukončilo první světovou válku, byly to vzpoury vojáků jako v Estaples, Asine, Nivelles nebo v Kielu, kdy vojáci vyvěsili rudé vlajky a otočili děla válečných lodí nikoliv na nepřítele, ale na budovu admirality. Byl to strach politiků a pomazaných hlav z toho že sami skončí před popravčími četami pokud neukončí války, které rozpoutali. A to si připomínejme, odvahu našich antimilitaristických předchůdců a sociálních revolucionářů.

SLÁVU DEZERTÉRŮM A ODPÍRAČŮM!

CELONÁRODNÍ STÁVKA PRACUJÍCÍCH PROTI VÁLCE V GAZE VE ŠPANĚLSKU

Za účasti více než 200 odborů v čele s anarchosyndikalistickým odborovým svazem CGT proběhla ve Španělsku dne 27. září 2024 24hodinová generální stávka na protest proti válce v Gaze a španělští dělníci požadovali přerušeni diplomatických, obchodních a vojenských vztahů s Tel Avivem. Anarchosyndikalisté dlouhodobě navrhuji jako taktiku, jak zastavit příští války použitím generální stávky a všeobecnou vzpourou v armádě. Pokud, tak učiní pracující na obou stranách, bude pracující třída schopna už nikdy nedopustit další válečná jatka, další zabíjení se nás mezi sebou pro mocenskou choutku kapitalistů a vlád. Proto je třeba budovat silné mezinárodní revoluční dělnické hnutí a anarchisté jako antimilitaristé musí stát v prvních řadách tohoto hnutí.

Anarchističtí odboráři ke stávce napsali: „Dne 7. října uplyne rok od začátku genocidy, kterou Izrael páchá v pásmu Gazy před netečným zrakem celého světa. V době psaní tohoto článku činil počet Gazanů zabitých Izraelem 40 543 osob. K těmto číslům je třeba připočítat asi 10 000 pohřešovaných (rozumí se, že většina z nich bude nalezena mrtvá) a 92 401 zraněných v Gaze, stejně jako nucené vysídlení 1 900 000 obyvatel pásma. Kromě toho bylo na Západním břehu zabito dalších 632 Palestinců, 5 400 zraněno a 10 100 zatčeno; v Libanonu bylo zabito

534 lidí a 90 000 bylo vysídleno; a v Sýrii přišlo asi 220 o život v rukou sionistických sil. Z mrtvých bylo asi 17 000 dětí, 885 zdravotníků, 254 humanitárních pracovníků (188 z UNRWA) a 168 novinářů.

Tváří v tvář mezinárodní spolupvině na palestinské genocidě přijal odborový svaz CGT petici palestinských odborářů a vyzval je ke generální stávce 27. září: „Akce, jak současné vlády, tak předchozích vlád, jsou ostudné; na obchod se sionistickým státem nebyly uplatňovány žádné sankce jakéhokoli druhu, stejně jako se zintenzivnil nákup a prodej zbraní do Izraele. Uznání palestinského státu současnou vládou je stále symbolickým aktem, jehož účelem je demobilizovat různé odborové a sociální akce, a tím oddálit realizaci skutečných opatření.

CGT požaduje, aby španělská vláda okamžitě přerušila diplomatické, obchodní a vojenské vztahy s Izraelem, uznání a ochranu práva na návrat pro všechny palestinské uprchlíky a aby byla zavedena všechna nezbytná opatření, která povedou k ukončení okupace sionistického státu Izrael. Proti spolupvině našich institucí a vlády vyslyšející výzvu palestinských pracujících, vyzýváme ke dni boje a generální stávce na 27. září.“

ZPRÁVY

z domova i zahraničí

VLÁDA NAKOUPÍ TANKY CELKEM ZA 56 MILIARD

Vláda pro bohaté a válečných štváčů místo, aby veřejné finance vybrané z daní pracujících většiny použila ve prospěch společnosti hodlá nacpat celkem 56 miliard Kč na militarismus nákupem tanků. Celkem jich chce pořídit skoro 100. Česká vláda nakoupí dalších 14 německých bojových tanků Leopard 2A4 za necelé čtyři miliardy korun. Veřejnou zakázku ve středu schválila vláda, informovala ministryně války a praviceová lůzerka Jana Černochová (ODS). Leopardy nahradí sovětské tanky T72. „Tanky T72 určitě nebyly špatnými tanky, jak sama přiznala ministryně, zapomněla však dodat, že je mají v plánu dodat na ukrajinskou frontu.

POTŘEBUJEME PROTITANKOVÉ MINY ZA 4 MILIARDY?

Ministerstvo války uzavřelo sedmiletou smlouvu na dodávku protitankových min Sentry v hodnotě 4 miliard korun. Pro amrádu je vyrobí česká zbrojařská společnost STV Group, která je holdingové společnosti STV Invest. Vláda tak pomohla k dalšímu rozšíření majetku jednoho ze stovek nejbohatších českých kapitalistů Janu Drdovi, který bohatne na válce a smrti.

OBCHODNÍK SE SMRTÍ JAN DRDA JAKO SAMARITÁN?

STV Group miliardáře a militaristy Jana Drdy darovala ukrajinské vládě granátomety RPG-7 za 20 milionů korun. Miliardář, který vydělával ohmroné zisky díky válce na Ukrajině a Palestině se zachoval jako skutečný samaritán. Těžko, každopádně jistě doufá, že válka bude pokračovat ještě dlouho, ať se mi penízky dále kutalejí na jeho bankovní konta.

NEVYHOVUJÍCÍ F-35 ZA 320 MILIARD

Česká vláda letos v lednu s Washingtonem podepsala memorandum o nejdražší vojenské zakázce v historii země. Za 150 miliard korun Praha dostane 24 letounů F-35. První stroje budou podle dřívějších závazků hotové v roce 2029, jejich dodávky do ČR začnou v roce 2031 a skončí do roku 2035. Celkové náklady na pořízení a provoz stíhaček F-35 do konce jejich životnosti v roce 2069 odhaduje ministerstvo obrany na 322 miliard korun.

ZPRÁVY

z domova i zahraničí

NÁKUP LETOUNŮ PRO ARMÁDU ZA 13,7 MILIARD

Ministerstvo obrany nakoupí dva střední transportní letouny Embraer C-390 Millennium. Celková cena bude 13,7 miliard. Další velké výdaje bude stát jejich provoz. Ačkoliv vláda ospravedlňuje jejich nákup jejich použitím při požárech a evakuaci osob ze zahraničí, je zvláštní, že jsme se bez nich dosud dobře obešli. Skutečným důvodem je jejich zapojení do války na Ukrajině a pro převoz vojenského materiálu. Vláda tak opět nachází peníze na válečné úsilí, zatímco tvrdí, že nejsou na zaměstnance ve zdravotnictví a školství. Představte si kolik školních potřeb pro naše děti mohlo být pořízeno? Jak dlouho by mohli dostávat naše děti obědy zdarma?

STÁVKA PRACUJÍCÍCH PROTI VÁLCE V GAZE

Za účasti více než 200 odborů proběhla ve Španělsku dne 27. září 2024 24hodinová generální stávka na protest proti válce v Gaze, při které stávkující dělníci požadovali přerušování diplomatických, obchodních a vojenských vztahů s izraelskou vládou.

PROTEST PROTI NÁBOROVÉ AKCI NEONACISTŮ Z PLUKU AZOV

Dne 31. července 2024 proběhla narychlo svolaná protestní akce před Divadlem X10 v Praze proti náborovému turné do armády ukrajinských neonacistů z pluku AZOV, kteří přijeli do Prahy s cílem nabrat do svých řad nové vojáky a škemrat peníze na podporu války.

PROTEST UKRAJINCŮ PROTI JEJICH VLÁDĚ A VÁLCE

V pátek 26. července 2024 protestovaly Ukrajinci žijící v ČR před pražskou ambasádou své země, protože jim ukrajinské úřady v Česku odmítají vydávat pasy. Ukrajinská armáda se tím snaží dostat bojeschopné muže do vlasti, aby je mohla odvést na frontu. Ti, však odmítají umírat za své oligarchy a NATO. V ČR se vojenské službě vyhybá na 90 000 z nich.

PROTEST PŘED STV GROUP PRO DODÁVKY ZBRANÍ V PRAZE

V pondělí 20. května 2024 proběhla protestní akce před sídlem zbrojařské společnosti STV GROUP v Praze, která zbraněmi podporuje izraelskou armádu masakrující obyvatele Gazy.

PROTIVÁLEČNÝ KONGRES V PRAZE

Ve dnech 25 - 26. května 2024 proběhl mezinárodní protiválečný kongres v Praze svolaný českou Antimilitaristickou iniciativou (AMI). Účastnili se ho antimilitaristé z celé Evropy.

VÁLKA JE BYZNYS

JAK ČEŠTÍ ZBROJAŘI VYDĚLALI NA VÁLCE NA UKRAJINĚ

Skupiny kolem českých zbrojařů hlásí od začátku války na Ukrajině rekordní tržby. Tři největší inkasovaly dohromady v loňském roce zhruba 48 miliard korun. Nejlépe se účetně daří holdingu Czechoslovak Group nejmladšího českého miliardáře Michala Strnada. Jeho skupina za loňský rok utržila v úhrnu téměř 25 miliard a v prvním pololetí letošního roku inkasoval bezmála 16 miliard korun. Přinášíme žebříček šesti největších českých zbrojařů. Podívejte se, kdo je další.

Michal Strnad – Majitel zbrojařského holdingu Czechoslovak Group (CSG). Platí za „nejmladšího českého miliardáře“. U zrodu skupiny stál jeho otec Jaroslav Strnad, který v 90. letech začal obchodovat s vyřazeným vojenským materiálem a obrněnou technikou. V souvislosti s komerčními dodávkami vojenské techniky pro ukrajinskou armádu se skupině mimořádně daří. Jedna z dceřiných společností, šternberská Excalibur Army, zabývající se mimo jiné modernizací a opravami vojenské techniky, v roce 2022 vykázala rekordní tržby 13,506 miliardy korun a zisk 1,656 miliardy, což byl také dosud nejvyšší zisk firmy vůbec. Vyplývá to z tiskové zprávy CSG. Na zisku společnosti se významně podíleli i další firmy jako Tatra Defence Vehicle nebo MSM Group. Loni měla skupina Strnadových rekordní tržby ve výši téměř 25 miliard korun a hrubý provozní zisk po započtení výsledku italské muničky Fiocchi uvádí 7,4 miliardy.

René Holeček – Většinový akcionář Colt CZ Group. Skupina se specializující na výrobu a prodej ručních zbraní a munice a vznikla kolem původní České zbrojovky Uherský Brod. Ke změně názvu došlo před dvěma lety, když CZ koupila americký Colt a získala její portfolio ve Spojených státech a Kanadě. Firma v prvním roce války na Ukrajině vykázala rekordní tržby 14,6 miliardy korun a zisk po zdanění téměř 2,3 miliardy, ukázala účetní závěrka.

Martin Drda – Podnikatel ovládající skupinu STV Group. Firmu zakládal v 90. letech jeho otec Václav Drda. Podobně jako Jaroslav Strnad začal jako obchodník s nepotřebným vojenským materiálem. STV se dnes specializuje na výrobu velkorážové a dělostřelecké munice, ale i modernizaci obrněné techniky, jako jsou tanky, obrněné transportéry, raketomety a houfnice. Od roku 2015 vlastní polišské strojírný. Loni vykázala stejně jako další společnosti rekordní tržby 8,4 miliardy korun a zisk před zdaněním 2,2 miliardy. Vyplývá to z výroční zprávy firmy zveřejněné ve sbírce listin.

Míriam Birmann – Italka žijící v Londýně ovládá prostřednictvím nadnárodní společnosti CBC

tradičního vlašimského výrobce malorážové munice Sellier & Bellot. CBC patří k největším výrobcům munice na světě. Hlavními produkty vlašimské filie jsou pistolové a revolverové střelivo a kulové náboje. Výsledky hospodaření za loňský rok firma zatím oficiálně nezveřejnila. Podle ČT24 ale firma zvýšila loni obrát na zhruba 7 miliard korun (oproti 4,8 miliardám v roce 2021). Sellier & Bellot se loni podílela i na dodávkách munice pro ukrajinskou armádu, i když podle vyjádření firmy sama vyvezla přímo na Ukrajinu méně než jedno procento své produkce. Podle prezidenta Petra Pavla je Sellier & Bellot jednou z českých firem, která se podílí na společných projektech s ukrajinským průmyslem, řekl to během dubnové návštěvy Kyjeva. Česko má podle něj připravených šest klíčových projektů pro spolupráci, u nichž bude brzy možné provést nejen transfer technologií, ale i výroby na Ukrajinu.

Oszkár Világi – Slovenský miliardář maďarského původu. Předseda představenstva společnosti HSC Aerojet, která je vlastníkem tradičního českého výrobce cvičně-bitevních letadel Aero Vodochody. Kromě maďarského kapitálu vlastní zhruba 20 % HSC Aerojet česká zbrojařská skupina Ompol Richarda Hávy. O Világim se hovoří jako podnikateli blízkém maďarskému premiérovi Viktoru Orbánovi. Aero Vodochody vykázala v roce 2022 po delší době zisk po zdanění 192 milionů korun (před zdaněním více než 974 milionů) a tržby kolem 4 miliard korun. Hospodaření Aera vytáhly z červených čísel zejména poslední uzavřené zakázky na dodání nejnovějších cvičných proudových letounů L-39 NG. Fabrika ve Vodochodech aktuálně dokončuje 12 letounů pro armádu Vietnamu, 12 letounů dodá do Maďarska a 4 si objednal LOM Praha, který cvičí budoucí piloty stíhaček.

Richard Háva – Společně se svými syny Petrem a Martinem vlastní společnost Ompol. Ta drží zhruba 20 % podíl ve společnosti HSC Aerojet, která je vlastníkem Aera Vodochody. Pod Ompol patří také český výrobce malých dopravních letounů Aircraft Industries (dříve Let Kunovice) nebo pardubický výrobce pasivních radarů Era. V roce 2021 uváděl Ompol podle serveru Seznam Zprávy tržby kolem jedné miliardy korun. Čísla za loňský rok zatím nezveřejnil.

PROHLÁŠENÍ REVOLUČNÍCH INTERNACIONALISTŮ PO PROTIVÁLEČNÉM KONGRESU

Za české a slovenské antimilitaristy se k prohlášení revolučních internacionalistů po pražském protiválečném kongresu a vyjadřuje přání přirozeně připojilo Československé anarchistické sdružení s přáním, aby mezinárodní anarchistické a revolučně socialistické hnutí položilo základy k vytvoření Antimilitaristické internacionály, která bude schopna koordinovat antimilitaristickou a protiválečnou činnost na mezinárodní úrovni.

PROHLÁŠENÍ REVOLUČNÍCH INTERNACIONALISTŮ PO PROTIVÁLEČNÉM KONGRESU V PRAZE

Proti kapitalistickým válkám a proti kapitalistickému míru!

Nejen Evropu obchází strašidlo apatie. Kdysi organizovaný vzdor vůči válce a utlačování naší třídy nyní z velké části přihlíží z povzdálí.

Ochromen zbabělostí a zmaten, či spoluvinen na narativu kapitalistického imperialismu stavícím dělníka proti dělníkovi: „některé války před třídní válkou“.

Toto ochromení pramení z domněnky, že ti kdo podporují některé války a boje, a v důsledku stát, a internacionalisté kteří jsou proti všem válkám a všem státům jsou schopni soužití pro zachování falešné jednoty.

Tato falešná jednota musí být zlomena v zájmu naší třídy. Válka je nyní zde a náš boj proti ní je našim nejprřednějším úkolem!

V Ukrajině a Rusku, v Gaze a Izraeli, v Etiopii, v Tigraji, ve Spojených státech a Íránu, od Čínské lidové republiky až po Jemen, Súdán či Myanmar, naše třída nemá národ!

Doma i ve světě: Odmítněte jejich sociální mír a jejich hon za globální válkou! Žádnou válku krom třídní války!

1. ACN [AnarCom Network] (UK) 2. ČAS (Czechia and Slovakian) 3. KRAS – AIT (Russian) 4. AMI [Anti Militarist Initiative] (International Network) 5. AXA (Hungary) 6. IWW Poland ROC {RKC} (Poland) 7. Don't be silent – Odessa (Ukraine) 8. FCAB (Bulgaria) 9. CNT- AIT France 10. ASI – AIT (Serbia) 11. ATENEO LIBERTARIO DE CARABANHEL LATINA (Spain) 12. Konflikt (Bulgaria) 13. ACG (UK)

ODBORÁŘI: NE MILITARIZACI A VÁLCE

Španělští anarchosyndikalisté z odborů CGT (Confederación General del Trabajo), které patří se 100 000 členy (zastupující v závodních radách přes 2 miliony zaměstnanců) k nejpočetnější organizaci našeho směru u příležitosti evropských voleb prosazují evropskou mobilizaci proti sílící militarizaci a válkám. Vydaný manifest podepsalo několik desítek skupin, hnutí a odborových organizací. A také vyzvali k akcím na podporu této antimilitaristické kampaně.

MANIFEST

Evropští političtí vůdci už měsíce pokládají základy, abychom se připravili na válku. Bez ohledu na to, zda je riziko vypuknutí rozsáhlé války reálné nebo ne, pravdou je, že ekonomiky kontinentu již směřují k veřejným válečným rozpočtům a že důsledky tohoto upřednostňování přicházejí v době, kdy životní náklady začínají být nedostupné pro velkou část evropské populace.

Dějiny nás učí, že okamžiky militarizace jsou vždy předehrou k válce, a proto už léta připravují rámec pro její ospravedlnění. V roce 2014 se země NATO dohodly na zvýšení svých rozpočtů na obranu na 2 % svého HDP. Po invazi na Ukrajinu a současné genocidě v Palestině byly politické priority NATO a EU přeměrovány na podporu zvýšení výdajů země na pořízení nových zbraní, začlenění povinné vojenské služby a financování válečného průmyslu vyrábět více a vytvářet více finančních prostředků na vývoj nových, smrtelnějších a autonomních zbraní.

EU podpořila strach z možné ruské invaze do Evropy, takže obyvatelstvo podporuje její politiku přezbrojování a militarizace. V roce 2023 vzrostly vojenské výdaje členských zemí EU o 21,3 % ve srovnání s rokem 2022 a dosáhly 289,3 miliardy eur. Připočteme-li k tomu výdaje Společenství (7 537 milionů) a výdaje Spojeného království a Norska (77 323 milionů eur), najdeme celkové vojenské výdaje ve výši 374 000 milionů eur, druhé největší na světě, hned za USA a téměř 4krát více než Rusko (100 miliard EUR).

Evropská unie uplatňuje absurdní politiku vojenského odstrašování: chce svému protivníkovi ukázat, že má větší ničivé schopnosti, že jeho síla je mnohem vyšší a že protivník musí upustit od útoku. Tato sebevražedná politika nevyhnutelně vede k eskalaci napětí, závodům ve zbrojení a spirále války na pozadí jaderné hrozby a jejích katastrofálních důsledků, které jsou schopné několikrát násobně zničit život na planetě.

Dne 9. června se budou konat volby do Evropského parlamentu a domníváme se, že to může být příležitost prezentovat naše požadavky předneseným politickým silám. Je to klíčový okamžik, buď jsme odhodláni podporovat politiku míru, zmírnění napětí a sdílené bezpečnosti, nebo skončíme v militaristické eskalaci. Zvyšování výdajů na obranu znamená snižování zdrojů na boj proti změně klimatu, snižování nerovnosti a rovnosti pohlaví, zdraví, harmonizaci platů či práv všech občanů.

Ze všech těchto důvodů signatářské organizace navrhuji:

Zavázat se ke zmírnění napětí, daleko od hroživé rétoriky a zbrojních spirál NATO, které spouští odzbrojení, otevírá dveře dialogu a vzájemné důvěře s cílem deeskalovat konflikty pomocí diplomacie, vyjednávání, spolupráce a nenásilí. Tato politika by musela vést k ukončení ozbrojeného násilí na Ukrajině, v Palestině a jinde. Je nutné vrátit se k závazku 90. let společné a sdílené bezpečnosti bez výluk v Evropě.

Prosazovat mírovou zahraniční politiku zaměřenou na lidskou bezpečnost prostřednictvím nástrojů, jako je mediace, diplomacie, obrana lidských práv nebo občanská intervence v konfliktech za účelem budování míru.

Podporovat prostor pro dialog mezi sociálními hnutími, akademiky a politiky zaměřený na rozvoj návrhů mírové politiky, civilních mírových orgánů, civilní obrany a neozbrojené bezpečnosti. Posílit lidské a ekonomické zdroje pro vojenskou průmyslovou přeměnu v zájmových civilních výrobních sektorech.

Aktivně prosazujte ekologický mír založený na vědeckých základech, s jasnými spravedlivými a bezpečnými politikami dekarbonizace, které minimalizují a opravují škody, které ovlivní budoucí generace.

Prosazovat politiky, které ovlivňují zlepšení každodenního života lidí. Podporovat politiku lidské bezpečnosti zaměřenou na potřeby lidí s jejich zapojením a účastí.

NE MILITARIZACI A NE VÁLCE

Za Evropu uvolnění, míru a sdílené bezpečnosti

ROZHOVOR S IZRAELSKOU VĚZNĚNOU ODPÍRAČKOU

Devatenáctiletá Sofia Orr byla uvězněna za to, že odmítla narukovat do izraelské armády. Sofia Orr je izraelská odpůrkyně z důvodu svědomí a aktivistka Mesarvot, sítě odpůrců z důvodu svědomí, kteří pracují proti izraelské okupaci a válce v Gaze. V rozhovoru vysvětluje znepokojivé autoritářství izraelské společnosti, která se shromáždila za masakr v Gaze. Od začátku války v Gaze se izraelská společnost zmítá v nacionalistickém šílenství. Masakr ze 7. října posílil již tak mocné krajně pravicové proudy a přiměl mnoho bývalých kritiků premiéra Benjamina Netanjahua, aby se shromáždili kolem státní vlajky. Za válkou stojí drtivá většina Izraelců, a to i poté, co Mezinárodní soudní dvůr formálně vznesl obvinění z genocidy. Ale je pár těch, kteří s tím odmítají souhlasit. Od začátku války jedenáct mladých Izraelců otevřeně odmítlo svou povinnou vojenskou službu v Izraelských obranných silách (IDF). Nechtějí se stát součástí válečné mašinérie a vyzývají své krajany, aby zpochybnili válečnou propagandu jejich vlády. Mladým mírovým aktivistům, kteří se organizují v síti Mesarvot, pravidelně vyhrožuje, uráží je a několik měsíců je drží ve vojenském vězení. Jednou z těchto odvážných mladých lidí je Sofia Orr, která byla nedávno v Berlíně na akci pořádané Izraelci za mír. Tam hovořila s jakobínem Patrickem Lempgesem o touze po válce v její rodné zemi, o cestách k míru na Blízkém východě a o tom, proč nikdy nebude litovat svého rozhodnutí odmítnout odvod.

Ahoj, Sofie, děkujeme, že jsi s námi mluvíš. Můžeš nám na začátek říct něco o sobě?

Jmenuji se Sofia Orr. Je mi devatenáct let a jsem izraelská odpůrkyně z důvodu svědomí. 25. února jsem odmítla odvod do IDF a poté jsem strávila 85 dní ve vojenském vězení. Rozhodla jsem se odmítnout, když mi bylo asi patnáct let, protože už tehdy jsem viděla, že pokračující okupace a apartheid byly – a stále jsou – dostatečným důvodem k odmítnutí. Po válce to pro mě začalo být důležitější a začal masakr v Gaze. Je důležité pozvednout náš hlas proti válce, zvýšit povědomí o ní a vnést palestinskou perspektivu do konverzace v Izraeli. Rozhodla jsem se, že své odmítnutí zveřejním, poskytla jsem rozhovory a vystoupila na sociálních sítích, abych dostala svůj příběh o tom, proč jsem odmítla a proč pracuji na mírovém a spravedlivém řešení pro všechny lidi mezi řekou a mořem. I když se snažíme změnit Izrael zevnitř, nevím, jestli je to možné v tak militaristické a rasistické společnosti. Proto jsem také součástí Mesarvot, feministické sítě odpůrců z důvodu svědomí, které prosazují ukončení okupace. Proto je pro mě důležité oslovit mezinárodní publikum a říct lidem, aby tlačili na své vlády, aby zastavily bezpodmínečnou

diplomatickou, finanční a vojenskou podporu Izraeli, a tlačili na Izrael, aby přestal s prováděním této hrozné katastrofy.

Byla nějaká konkrétní událost, která ovlivnila vaše rozhodnutí?

Mám to štěstí, že jsem vyrostla v nesionistické, levicové rodině, která mi dala silné hodnoty kritického myšlení, empatie a rovnosti. To hrálo velkou roli. Ale obecně řečeno, odmítnutí sloužit není výsledkem jediného okamžiku, ale procesu pochopení celého obrazu. Jeden zážitek, který si živě pamatuji, je účast na vzpomínkových oslavách za oběti holocaustu a padlé izraelské vojáky a jejich militaristické a jednostranné vyprávění. V jednu chvíli mi prostě něco nedávalo smysl. Proč způsob, jak uctít padlé vojáky nebo lidi, kteří zemřeli v holocaustu, zabít více lidí? Proč bychom měli oslavovat vojáky, kteří zemřeli v tomto cyklu krveprolití? Další důležitou událostí byla cesta na Západní břeh Jordánu a setkání s Palestinci. Pak všechno dávalo velký smysl. Navázání osobních kontaktů je skutečně důležitým krokem k boji proti dehumanizaci Palestinců v izraelské společnosti a myslím, že to musí být naše cesta vpřed. Nikdy jsem si opravdu nemyslela, že bych narukovala, ale jedna věc je říct „nenarukuji“ a úplně jiná je říct „odmítám“, ve skutečnosti jít do vojenského vězení a zveřejnit to. To je to, co myslím tím, že odmítnutí je proces: od pochopení situace přes „toho se nemůžu zúčastnit“ až po „musím se tomu postavit“.

Jak na vaše rozhodnutí reagovala vaše rodina, přátelé a komunita?

Moje rodina a přátelé mě většinou podporovali, ale izraelská společnost to považuje za velmi nepřijatelné a matoucí. Pokaždé, když publikuji obsah v hebrejštině, dostávám spoustu komentářů, které mě označují za zrádce, sebenenávidějícího Žida a říkají, že bych měl být zabit nebo znásilněn nebo poslán do Gazy a bombardován. To je běžná reakce. Z mé bezprostřednější komunity jsou dvě nejčastější negativní reakce, že jsem nevděčná nebo naivní. Nevděčný, protože moji přátelé a moje země bojují, aby mě ochránili, a já bych měl také udělat svůj díl. Myslím, že je to špatné. Cítím, že odmítnutí je nejlepší způsob, jak se pokusit udělat z toho lepší a bezpečnější místo pro lidi kolem mě. Uvrhnutí mého těla do koloběhu krveprolití nás nikdy neudělá bezpečnější. Je to extrémně nemorální a neproduktivní. Jedna věc je říci „nebudu narukovat“ a něco úplně jiného je říci „odmítám“, ve skutečnosti jít do vojenského vězení a zveřejnit to.

Říkají mi naivní, když si vůbec myslím, že můžeme mluvit s Palestinci – nepřitelem. Konflikt se prý nikdy nevyřeší diplomaticky. Myslím si, že je to přesně naopak: už sedmdesát pět let se snažíme konflikt řešit silou. Neexistuje žádné vojenské řešení politického problému.

Násilné smýšlení, které dominuje izraelské společnosti, je přítomno také v palestinské společnosti a je poháněno násilím, které se děje na místě. Podpora Hamasu nebo násilného odporu obecně roste jen kvůli extrémnímu násilí a hrozným životním podmínkám, kterým Palestinci čelí. Izraelská armáda je učí, že jediný jazyk, kterým mluví, je násilí. Musíme změnit tón a celý příběh, abychom Palestincům nabídli alternativu. To se může stát jen s diplomacií.

Jak rozhodnutí odmítnout formovalo vaši identitu a vnímání sebe sama? Máte někdy okamžiky pochyb o svém rozhodnutí?

Měla jsem chvíle pochybností – ne o tom, jestli to bylo správné, ale jestli to dokážu a dělám to dobře. Čím více času ubíhalo, tím jsem si byl jistější. Za deset, dvacet nebo padesát let budu možná litovat všeho ostatního, co jsem v životě udělala, ale nikdy toho nebudu litovat. Nemyslím si však, že to utvářelo mou identitu, protože odmítnutí služby v IDF bylo pouze rozšířením přesvědčení, které jsem již zastávala. Cítím, že můj čin je mému srdci blízký, a jsem hrdá a šťastná, že jsem to udělala.

Co to znamená odmítnout vojenskou službu v Izraeli, jak politicky, tak společensky?

V den mého nástupu, 25. února, jsem šla do náborového střediska a řekla jsem jim, že odmítám nástup. Byli opravdu zmatení, protože je to velmi vzácné a nemají žádný protokol, jak se vypořádat s odmítnutím. Takže vás prostě posílají od jednoho důstojníka k druhému, dokud se nedostanete k někomu, kdo je dostatečně vysoko postavený, aby vás poslal do zadržovací cely. Čekáte tam několik hodin, někdy i den, a pak dostanete soud a budete odsouzeni k libovolnému počtu dní ve vojenském vězení. Při mém prvním procesu jsem byla odsouzena ana dvacet dní.

Když jsem byla propuštěna z vězení, dostala jsem návrhové oznámení, které mi říkalo: „Dobře, odpykala jsi si trest - za dvacet čtyři hodin ode dneška musíš narukovat.“ Znovu jsem odmítla a koloběh pokračoval. Mohou to dělat navždy, je to součást jejich zastrašování. Nechtějí, abychom věděli, jak dlouho ve vězení zůstaneme, protože takhle je to děsivější, a chtějí lidi zastrašit, aby odmítli. Chtějí, abychom byli zticha. To je vidět i ve vězení. Když mluvíme o politice, křičí na nás a hrozí nám tresty. V armádě platí pravidlo, že se nesmí mluvit o politice, ale uplatňuje se pouze proti odmítačům, kteří mluví o své „levicové“ politice. To pokračuje, dokud se buď nezlomíte, nebo vám neudělí výjimku, což pro mě bylo po osmdesáti pěti dnech. Byla jsem druhý odpůrce vojenské služby od začátku války. První, Tal Mitnick, strávil ve vězení 185 dní. Pokaždé, když publikuji obsah v hebrejštině, dostávám spoustu komentářů, které mě nazývají zrádcem, sebe-návidným Židem a říkají, že bych měla být zabita nebo znásilněna nebo poslána do Gazy a bombardována. Přesto je většina nákladů sociální. Většina lidí nic nenamítá, protože se bojí, že ztratí své přátele a rodinu. Proto se my ze sítě Mesarvot snažíme být něco jako sociální páteř pro lidi, kteří se svědomitě brání. Stále můžete být přijati na univerzitu i po odmítnutí a získat práci, ale znám lidi, kteří mají hrůzu z toho, že se jejich šéf dozví o jejich politickém přesvědčení a vyhodí je. To znamená, že většina umlčování se týká Palestinců s izraelským občanstvím. Jsou posláni do vězení za zveřejnění příběhu, který se úřadům nelíbí na Instagramu.

Jaké bylo vaše soudní řízení a zadržení?

Soud trval pět minut, je velmi krátký. Podruhé to trvalo asi třicet sekund, než mě poslali do vězení. Soudce se mě jen zeptal: „Změnilo se něco? Pořád věříš tomu, čemu věříš?“ a poslal mě do vězení, když jsem řekla ano. Je to typický válečný soud, ne jako v civilní soudní síni. Můj pobyt ve vězení samozřejmě nebyl zábavnou zkušeností, ale poskytl mi jasnější pohled na to, jak armáda funguje zevnitř. Dehumanizaci jsem zažila zblízka. Používají sílu a násilí k vyřešení jakéhokoli problému. To není náhoda: je navrženo tak, aby to fungovalo. Většina vězňů jsou dezertéři nebo podvodníci. Buď pocházejí z chudých poměrů, protože vojenská služba není dostatečně ohodnocena a potřebují pracovat, aby uživilí své rodiny, nebo mají zdravotní potíže či problémy s duševním zdravím nebo byli sexuálně obtěžováni na základně. Potkala jsem mnoho mladých žen, které mluvily o tom, že byly obtěžovány, ale nikdy se nic nestalo, až nakonec musely utéct. Nedostanou žádnou podporu od armády, místo toho jsou uvězněny. Většinu času ve vězení jsem se snažila pomoci vězňům spojit si body o tom, jak je armáda dehumanizuje a jak to souvisí s tím, jak dehumanizují Palestince. Nebylo to zábavné, ale v mnoha ohledech to mělo smysl a nikdy nebudu litovat, že jsem to udělala. Je to pro mě jediný způsob, jak žít s čistým svědomím.

Můžete popsat roli armády v izraelské společnosti?

Izrael byl vždy velmi militarizovanou společností. Rádi říkáme, že Izrael není

země s armádou, ale armáda se zemí. Jako Izraelec s tím vyrůstáte od malička, propaganda do vás prosakuje. V patnácti letech navštívíte na pět dní vojenskou základnu a naučíte se střílet ze zbraně a jak je to skvělé. Vojáci přicházejí do vaší školy a vyprávějí vám o své roli v armádě. Čím je role bojovnější, tím je ve společnosti prestižnější. Je to také jedna z prvních otázek, které dostáváte v krátkém rozhovoru: „Jaká byla vaše role v armádě? Co budeš dělat v armádě?“ Izraelci jsou pohlaceni velmi jednostranným vyprávěním, že vždy budeme obětmi a ničím jiným než obětmi, a proto potřebujeme největší a nejsilnější armádu na světě, aby nás chránila. Být vojákem a čest bojovat byly v této zemi nesmírně oslavovány. Myslím si, že Izrael byl vždy takový, ale teď se to posouvá, je to čím dál horší a směřuje k otevřeně fašistické, militaristické společnosti. Ulice jsou plné obrázků vojáků a hesel jako „Společně vyhrájeme“ nebo „Přinesou nám vítězství“.

Ovlivnila zvýšená přítomnost náboženských sionistů v IDF náladu v armádě obecněji?

Posun doprava v Izraeli ovlivňuje všechny sféry společnosti. Jednou z největších změn je způsob, jakým nyní otevřeně mluví o svých plánech. V minulosti to bylo tak trochu tajné, jako: „Pácháme válečné zločiny a děláme hrozné věci, ale nechceme to vysílat do celého světa, nebo dokonce do celé země.“ Nyní se stává stále více mainstreamovým a méně omluvným. Otevřeně říkají, že musíme zabít více Palestinců, že musíme anektovat Gazu, že potřebujeme více židovské nadvlády. Je zřejmé, že ne každý v Izraeli to tak cítí, ale když se podíváte na to, jak armáda mění lidi, aby byli pravocivější a jak [ministr národní bezpečnosti Itamar] Ben-Gvir vytváří své vlastní ozbrojené jednotky osadníků a jmenuje loajální policisty do vedoucích pozic je patrný posun k militarismu a dokonce i skutečnému fašismu. Způsob, jak bojovat s touto trajektorií, je zavést skutečnou změnu v každodenním životě normálních lidí, ukázat jim, že jiná realita je možná. K tomu potřebujeme mezinárodní tlak.

V současné době vedete přednáškové turné po Německu, abyste zvýšili povědomí o svém hnutí a vybudovali podporu pro odpor proti válce v Gaze. Jak na vás působí německá podpora Izraele?

Obecně si myslím, že veškerá podpora Izraele a toho, co dělá, je nemorální a kontraproduktivní. Posouvá nás to špatným směrem a jen dále eskaluje situaci. Zejména německá podpora je zjevně vedena vinou za holocaust, která je v izraelské společnosti rovněž politicky využívána. „Podívejte se, co nám trvalo, než jsme se sem dostali! Musíme zajistit, aby se to už nikdy nestalo.“ V izraelské společnosti to znamená: „Ujistěte se, že se to židovským lidem už nikdy nestane. Nemyslím si, že by to bylo správné vytržení z holocaustu. Jediný způsob, jak se na holocaust podívat skutečně aktivně a produktivně, je zajistit, aby se něco takového už nikdy nikomu nestalo.

Proto bych požádal německou společnost a politiky, aby přestali podporovat izraelskou vládu a přestali používat holocaust jako nějaké ospravedlnění toho, co se dnes děje. Jeden zločin nemůže ospravedlnit druhý. Německá podpora očividně poškozují Palestince, ale dlouhodobě poškozují i Izrael. Pokud opravdu chcete, aby Židé žili v míru a bezpečí, pak musíte podporovat spravedlivou, diplomatickou cestu, ne tento koloběh krveprolití. Všichni ve válce prohrávají. Všichni v klidu vyhrájeme. A podporovat tuto válku znamená stát proti míru.

Jaké ponaučení jste si vzala jako odpirač z důvodu svědomí a co byste chtěla sdělit ostatním?

Musím říct, že v Izraeli není legální povzbuzovat k odmítnutí, ale vybízím lidi, aby se ptali! Naučila jsem se lépe naslouchat a komunikovat. Je důležité vědět, s kým mluvíte, abyste mohli předat zprávu, kterou lze strávit. S tím souvisí i používání slova „genocida“. Slova mají svůj význam a podle definice je genocida tím správným termínem pro popis toho, co se děje v Gaze. (Dokončení na 10.straně)

HLASY PROTI VÁLCE

Voices Against War (VAW) je iniciativa sociálních sítí Refuser Solidarity Network založená v říjnu 2023 s cílem posílit hlasy Izraelců, kteří se brání válce v Gaze. Vystavením milionů lidí na celém světě těmto hlasům je cílem dosáhnout ukončení bombardování Gazy, vstupu pomoci a obnovy životně důležitých zdrojů, jako je voda a elektřina, a bezpečný návrat všech rukojmích. Dlouhodobým cílem je ukončit izraelskou okupaci a zavést stejná práva pro všechny lidi, kteří zde žijí.

Od roku 2003 Refuser Solidarity Network podpořila více než tisíc jednotlivců, kteří veřejně odmítli stát se součástí izraelské okupace palestinských území. Stáli jsme na straně odmítačů ve výkonu trestu, zdůrazňovali příběhy odmítačů prostřednictvím sociálních médií, tiskových a e-mailových kampaní a budovali vzdělávací programy pro publikum po celém světě zdůrazňující důležitost odporu vůči okupaci.

Konec okupace, jeden voják po druhém. Vojenští odmítači pocházejí ze všech segmentů izraelské společnosti. Jsou to Mizrahi, Sephardi a Ashkenazi; jsou náboženské a světské; jsou to Drúzové, Beduíni a Rusové, jsou to lidé všech genderových identit, z velkých měst i z malých měst. Vzhledem k tomu, že odmítači se staví proti nekonečné válce v nejtěžší době a klimatu, pracujeme na podpoře jejich aktivit.

Refuser.org (Refuser Solidarity Network) poskytuje mezinárodní základnu podpory pro izraelský válečný odpor.

Pokud ale v některých rozhovorech použijete slova genocida nebo apartheid, někteří lidé prostě přestanou poslouchat. Takže tato slova nepoužívám vždy, ale ne proto, že bych nevěřila, že jsou přesná, ale proto, že chci oslovit všechny druhy lidí a pokusit se změnit jejich názor. Zabíjet izraelské civilisty nebo volat po Židech, aby se vrátili do Evropy, je nemorální, neproduktivní a je šílené si myslet, že to bude fungovat. Totéž platí o obvinění z antisemitismu: je to velmi užitečná taktika, jak kritiku potlačit. V Izraeli je každý druh kritiky odzuzován jako antisemitismus – zejména palestinská, samozřejmě. Jak jsem již řekla, sama jsem byla také nazývána sebenařádivím Židem a dokonce antisemitou. Jakmile přimějete lidi, aby uvěřili, že jsme kritizováni za to, jací jsme, Židé, a ne za to, co dělá Izrael, můžete kritiku zablokovat a shromáždit se kolem vlajky ve smyslu: „Všichni nás nenávidí, máme jen sebe.“

Antisemitismus a islamofobie jsou ve světě na vzestupu, ale velká většina kritiky, které Izrael čelí, není antisemitská – je to kritika, které země čelí, když páchá válečné zločiny. Jsem rád, že lidé na celém světě volají po ukončení apartheidu a po příměří. Jsem si jistá, že pro některé lidi kritika Izraele pochází z antisemitismu, ale na druhou stranu si myslím, že spousta lidí, kteří podporují Izrael, jsou také antisemité! Korelace mezi antisemitismem a kritikou Izraele je mnohem menší, než se často vydává.

A co lidé na druhé straně spektra, abych tak řekl, kteří vidí Hamás jako nějaký druh dekoloniální nebo antiimperialistické síly?

Myslím, že je to špatné a neproduktivní; je to, jako by se dostali na celý kruh a nyní sdílejí názory izraelské pravice, ale s jinou rétorikou. Osobně jsem 7. října někoho ztratila, nic nemůže ospravedlnit to, co se ten den stalo. Nestalo se to ale ve vzduchoprázdnu. Pochopení toho, proč se to stalo, je jediná cesta vpřed. Lidé, kteří žijí pod neustálým násilím a ztrácejí veškerou naději, se nakonec sami uchýlí k násilí. Jen nevěřím, že násilný odpor bude produktivní. Zabíjet izraelské civilisty nebo volat po Židech, aby se vrátili do Evropy, je nemorální, neproduktivní a je šílené si myslet, že to bude fungovat. Je to prostě nemožné. Je to také velmi podobné tomu, jak izraelská pravice mluví o Palestincích: říkat, že neexistují žádní nevinní Palestinci, je protějšek tvrzení, že neexistují žádní nevinní Izraelci. Znovu tedy musíme porozumět druhu života, který Palestinci žijí, a roli Izraele při vytváření těchto podmínek. Je to cyklus krveprolití a násilí, v němž je izraelské násilí hnací silou. Jediným způsobem, jak oslabit podporu násilného odporu, je tedy Izrael prolomit cyklus. Izrael má k tomu odpovědnost i pravomoc. Vyzvala bych všechny, aby se dlouze a tvrdě podívali na situaci a pokusili se představit si cestu vpřed. Zeptejte se sami sebe, vyřeší to skutečně masové zabíjení? Nenechte se řídit pomstou. Za krev si ráj nekoupíš.

IZRAEL: „TOTO NENÍ ZEMĚ, ZA KTEROU OBĚTUJI SVŮJ ŽIVOT“ Proč 130 izraelských vojáků odmítá sloužit?

Před několika týdny organizace Refuser Solidarity Network varovala, že stovky izraelských vojáků jsou na pokraji připojení se k rostoucímu hnutí odmítačů uprostřed věčné izraelské války v Gaze. Nyní 130 vojáků zveřejnilo otevřený dopis a hrozí, že odmítnou sloužit, pokud nebude okamžitě podepsána dohoda o propuštění rukojmích a v podstatě dohoda o příměří, která by mohla zastavit izraelský útok. Mnoho signatářů již deklarovalo svůj odmítavý postoj. Více než 20 let Refuser Solidarity Network poskytuje zásadní právní a strategickou podporu všem izraelským odmítajícím. Jako organizace, která podporuje všechny odmítače války, musíme znovu odpovědět na výzvu. Proto naléhavě žádáme naše příznivce, aby zvažili darování na podporu našeho hnutí.

130 izraelských vojáků a záložníků podepsalo otevřený dopis, který vyšel právě tento týden. Na adresu premiéra Benjamina Netanjahua odvážně podmiňují svou pokračující službu podpisem dohody o propuštění rukojmích a ukončení války, první masové vlny izraelských vojáků odmítajících službu na protest proti válce a okupaci, k níž došlo v posledních letech.

“My, záložáci a řadoví vojáci a služebnice, důstojníci a vojáci, tímto prohlašujeme, že za těchto okolností nemůžeme pokračovat. Válka v Gaze odzuzuje naše unesené bratry a sestry k smrti.

V ten prokletý den, 7. října, jsme se probudili do strašlivého a nevybíravého masakru, při kterém bylo zabito více než tisíc a stovky byly uneseny. Okamžitě jsme se přihlásili, abychom bojovali na obranu naší země a zachránili rukojmí držené v Gaze.

Nyní je jasné, že pokračování války v Gaze nejen zdržuje návrat rukojmích, ale také ohrožuje jejich životy: mnoho rukojmích bylo zabito bombardováním IDF, mnohem více než těch, kteří byli zachráněni při vojenských operacích.

My, kteří jsme sloužili a nadále sloužíme s oddaností a riskujeme své životy, tímto oznamujeme, že pokud vláda okamžitě nezmění kurs a nebude pracovat na uzavření dohody o přivedení rukojmích domů, nebudeme moci pokračovat ve službě.

Pro některé z nás již byla překročena červená čára a pro jiné se rychle blíží: den, kdy se se zlomeným srdcem přestaneme hlásit do služby.

Vyzýváme vládu: Podepište nyní dohodu, abyste zachránili žijící rukojmí! “Z dopisu je volba, před níž stojí izraelská společnost, velmi jasná: jsou to buď rukojmí, nebo válka, uznání hodnoty života nebo neukojitelná touha po dalším ničení.

Tváří v tvář tak jasné volbě tato nová vlna odmítače poslouží pouze k mobilizaci více lidí k odmítnutí, aby se zastavilo masové vraždění v Gaze. Je důležité mít na paměti, že tento dopis je určen izraelské veřejnosti a používá jazyk, který rezonuje v současném izraelském diskurzu s mocí nyní ukončit válku a vynutit si dohodu o příměří.

Dopis klade Izraelcům zásadní otázky: Pro koho umíráme? Jsou válka a smrt cennější než naše vlastní životy? Je něco z toho v našem zájmu? Jak dlouho jsme ještě ochotni obětovat své vlastní životy a životy našich dětí na oltáři židovské nadřazenosti? Nemůžeme předstírat, že cena války, okupace a pokračující Nakba, kterou nesou Palestinci a Izraelci, je symetrická, právě naopak. Ale také víme, že překonání režimu etnické nadřazenosti v Izraeli/Palestině vyžaduje, aby se Izraelci také potýkali s cenou, kterou platí společnost, která existuje na úkor jině.

Tato nová vlna odmítačů nyní tlačí nejpravděpodobnější výzvu válce zevnitř Izraele, více než dokonce masové izraelské protestní hnutí prosazující dohodu o rukojmích. Na rozdíl od protestních hnutí existuje mnohem delší historie, kdy se izraelská vláda přizpůsobila požadavkům odmítačských hnutí. S vaší podporou můžeme nyní tuto válku ukončit.

JAK PODPOŘIT DEZERTÉRY?

Mezinárodní podpora osob s výhradou svědomí a dezertérů

Connection e.V.

Mnoho zemí praktikuje násilný nábor pro válku. Namítající jsou diskriminováni a pronásledováni. Connection eV, sdružení založené v roce 1993, prosazuje komplexní právo na výhradu svědomí na mezinárodní úrovni. Organizace spolupracuje se skupinami proti válce, odvodu a armádě. Mimo Evropu se naše síť rozšiřuje do Turecka, USA, Izraele, Latinské Ameriky a Afriky. Nebezpečí trestního stíhání donutilo mnoho odpůrců vojenské služby opustit své země. Trestní stíhání jako odpírajícího z důvodu svědomí však obvykle není uznáno jako důvod k azylu. Connection eV požaduje, aby odpůrci vojenské služby z válečných oblastí dostali azyl. Nabízíme poradenství a informace uprchlíkům a podporu při jejich sebeorganizaci.

DEZERTÉŘI A VĚDOMÍ ODPÍRAČI Z RUSKA, BĚLORUSKA A UKRAJINY POTŘEBUJÍ NAŠI PODPORU

Ruští odpůrci z důvodu svědomí jsou odmítnuti v azylovém řízení, zatímco odpůrci z důvodu svědomí na Ukrajině jsou odsouzeni k dlouhým trestům odnětí svobody. Více než 100 organizací z více než 20 zemí projevuje svou solidaritu a zastává se těchto lidí. U příležitosti války na Ukrajině žádají ochranu a azyl pro odpírače z důvodu svědomí a dezertéry z Ruska, Běloruska a Ukrajiny. Lidské právo na výhradu svědomí musí platit i v době války.

O NÁS

Jsme aliance organizací občanské společnosti. Společně odsuzujeme ruskou útočnou válku proti Ukrajině, která porušuje mezinárodní právo a již vedla ke stovkám tisíc mrtvých a zraněných a také k milionům uprchlíků. Jsme solidární se všemi lidmi, kteří bojují proti válce. Válka je zločinem proti lidství. Mnoho lidí z Ruska a Běloruska, ale také z Ukrajiny, kterým hrozí vojenská služba, se tomu snaží vyhnout: Nechtějí zabíjet jiné lidi a nechtějí v této válce zemřít.

Vojáci v první linii chtějí tváří v tvář hrůze složit zbraně. Všichni za to čelí represím a trestům odnětí svobody, v Bělorusku dokonce trestu smrti. Ale: výhrada svědomí je mezinárodně uznávaným lidským právem! Od vlád Ruska, Běloruska a Ukrajiny požadujeme:

Okamžitě zastavte pronásledování odpíračů z důvodu svědomí a dezertérů! Od EU a německé vlády požadujeme: Otevřete hranice! Dejte odpůrcům války možnost vstoupit do Evropské unie! Chraňte odpůrce svědomí a dezertéry z Ruska, Běloruska a Ukrajiny a dejte jim azyl! Zveďte všechny lidi, kteří se chtějí postavit válce a přezbrojení, aby se zúčastnili #ObjectWarCampaign! V našich akcích není místo pro lidi a skupiny z nacionalistického a antidemokratického spektra. Díky kontaktům ve Finsku, Litvě, Gruzii, Ukrajině, Rusku a mnoha západoevropských zemích jsme byli schopni vybudovat síť.

SITUACE V RUSKU, BĚLORUSU A NA UKRAJINĚ

Tyto tři země mají různé předpisy o branné povinnosti, právu na výhradu svědomí, odvodu a dezerci. Rusko a Bělorusko nedodržují mezinárodní standardy. Ukrajina pozastavila právo na výhradu svědomí, když začala válka. V Rusku a Bělorusku je žádost možná pouze do odvodu. Zložáci a vojáci, tedy ani ti, kterých se týká mobilizace, nemají právo na výhradu svědomí. V separatistických oblastech probíhá nucený nábor. Neexistuje právo na výhradu svědomí. Odpůrci vojenské služby jsou posláni na frontu nebo uvězněni. Ukrajina již odsoudila některé odpůrce vojenské služby k několika letům vězení.

ŽÁDOST O PODPORU

Žádáme vás o podporu dezertérů a odpíračů vojenské služby z Ukrajiny, Ruska a Běloruska. Tyto dary budou použity výhradně na práci s dezertéry a odpírači z důvodu svědomí. Cílem je udržovat stálý kontakt a poradenská centra v ruštině a ukrajinštině v Německu a dalších zemích, finančně podporovat skupiny v Rusku, Bělorusku, na Ukrajině a v sousedních zemích v jejich práci a vytvářet pravidelnou síť. Za tímto účelem poskytujeme darovací účet na Connection eV: IBAN DE47 5055 0020 0006 0853 77, Sparkasse Offenbach, BIC HELADEF10FF. Přispět můžete i prostřednictvím formuláře na webových stránkách.

200 000 UKRAJINSKÝCH DEZERTÉRŮ

Podle odhadů je v EU na 750 tisíc bojeschopných Ukrajinců, kteří odmítají narukovat. Z Ruska uteklo přes 1,3 milionu lidí, aby se vyhnuli mobilizaci. V České republice se nachází 94 643 mužů ve věku od 18 do 65 let, kteří mají dočasnou ochranu v souvislosti s válkou na Ukrajině a na které se vztahuje mobilizace. Mnozí by tak učinili, aby nemuseli být povoláni do války, avšak je jim zakázáno vycestovat ze země.

Počet dezertérů od počátku rozsáhlé invaze se na Ukrajině odhaduje na 170 tisíc, ukrajinští vojenští analytici však mluví o tom, že skutečný počet dezertérů bude mnohem vyšší a bude se pohybovat spíše k 200 000! Jen od ledna do konce října letošního roku dezertovalo více vojáků než během předchozích dvou let. Ukrajinské soudy zahájily přes 70 000 trestních stíhání proti vojákům, kteří opustili své jednotky. Celkem už tak bylo na Ukrajině před soud postaveno na 100 000 dezertérů. Dezertérům hrozí trest ve výši až 12 let vězení. Dezertérů navíc každá den přibývá a do médií a na sociálních sítích se objevují stále nové případy individuálních nebo hromadných dezercí, jak dokládá případ 155. mechanizované brigády:

„Podle zpráv válečného novináře Jurije Butusova na začátku prosince letošního roku dezertovalo hromadně přes 1000 násilně mobilizovaných vojáků od 155. mechanizované brigády „Anna z Kyjeva“.“

Pomoci dezertérům z Ruska a Ukrajiny můžete pomoci organizace „Idite lesom“ www.iditelesom.org

#OBJECT WAR CAMPAIGN

Solidarity with conscientious objectors and deserters from Russia, Belarus and Ukraine

#ОткажиВойне #ВідмовВійні

Jak si můžeme představit každodenní život v Charkově v současné době? Každodenním životem nemyslím vaši politickou práci, ke které se za chvíli dostanu, ale každodenní život běžného pracujícího. Existuje ještě práce, jak dobře se z ní dá v současné době žít? Jak je na tom sociální stát a jeho infrastruktura, existuje podpora v nezaměstnanosti a dostatek lékařské péče? Sedí lidé občas v kavárnách a barech a o něčem si povídají? Je ještě s kým – nebo je vše zcela podřízeno válce či zredukováno na nejnужnější?

Tato otázka je natolik obsáhlá, že by jí mohl být věnován samostatný rozhovor. Pokud jde konkrétně o naše město... Je-li Ukrajina zadním dvorem Evropy, pak Charkov, který leží téměř na ruských hranicích, je zadním dvorem Ukrajiny. Lidé zde žijí buď z lásky k vzrušení, nebo z naprosté beznaděje. Vězení, kde se zhruba v devět večer zhasíná. Jestliže v roce 2020 byl podle tehdejšího starosty Kernese průměrný věk v Charkově 35 let, pak na začátku plnohodnotné války tu byli převážně důchodci a nyní je průměrný věk obyvatel kolem padesátky. I když je to jen vizuální dojem z veřejných míst, protože muži v branném věku (na Ukrajině je to od 18 do 60 let a opuštění země je pro většinu z nich zakázáno) často neriskují vyjít z domu a snaží se pohybovat po ulicích pouze autem. Deprese, alkoholismus a naprostý smutek. Loď je už dlouho na dně, ale cestující se zavřeli ve svých kajutách a myslí si, že tam bude dost vzduchu, dokud je někdo nezachrání...

Pozitivní je, že komunální služby jsou v Charkově poskytovány normálně; pokud v této zimě došlo k výpadkům, pak maximálně na několik hodin kvůli technickým poruchám. Elektrina, plyn, topení – vše je k dispozici. Ruská vojska nyní nebombardují elektrárny, ale to, co považují za vojenské podniky, sklady nebo místa rozmístění personálu. Oficiálně je nyní ve městě 1,2-1,4 milionu lidí z odhadovaných 2 milionů před plnou invazí. To je však z velké části způsobeno přistěhovalci z frontovějších území. Kolik místních obyvatel zůstává, není známo. Kromě toho je Charkovská oblast na třetím místě na Ukrajině z hlediska rozlohy orné půdy a na konci roku 2023 byla absolutním lídrem země z hlediska jejího prodeje. Zmizení obyvatelstva je pro část buržoazní třídy poměrně výhodné.

O skutečné situaci v oblasti nezaměstnanosti se lze také jen dohadovat, protože mnozí se nechtějí registrovat na úřadech práce ze strachu, že budou odvedeni. Před půl rokem jsme však publikovali článek o tom, jak ženy a důchodci nahrazují v charkovských podnicích muže podléhající vojenské službě kvůli mobilizaci. Paralely se západní Evropou za první světové války jsou snad zřejmé. Přesto, jak jsme uvedli v našem lednovém materiálu o mobilizačních únosech v Charkově, je v mnoha oblastech hospodářství vážný nedostatek pracovníků. Pokud to bude pokračovat, pak jedinou veřejnou dopravou ve městě zůstanou "autobusy nepřemožitelnosti", jak lidé říkají autům na odchyťování kolemjdoucích.

ZOUFALSTVÍ A HNĚV V KONCENTRAČNÍM TÁBOŘE UKRAJINA

rozhovor s charkovskými antimilitaristy

Ukrajinské armádě v současné době dochází vojáci. Byl proto přijat nový zákon o náboru. Muži ve vojenském věku, kteří obdrží oznámení, se musí do 48 hodin přihlásit a poté budou odvedeni. Zdá se však, že morálka je vyčerpána. V minulém článku jste informovali* o četných protestních akcích namířených proti pokračování války, např. ženy v řadě měst protestovaly za propuštění svých manželů z armády. Jak hodnotíte současné nálady ukrajinských žen a jejich postoj k pokračování války? Mění se nálada na Ukrajině?

Neexistují ani přesná čísla o tom, co si ukrajinské ženy myslí, protože mnohé se bojí vyjádřit svůj skutečný názor v průzkumech veřejného mínění. Dokonce i mezi těmi z nich, jejichž mužští příbuzní bojují, jsou názory přímo opačné – někdo chce maximální zpřísnění mobilizace, aby všichni ostatní trpěli stejně jako oni (stejně jako když se někdo, kdo nemá sílu dostat se z bažiny, snaží do ní zatahnout ostatní). Jiní naopak chtějí okamžitě ukončení nepřátelství prostřednictvím mírových jednání o pouhém zmrazení. Je pozoruhodné, že zatímco v Charkově zůstalo mluvení o kolektivní obraně před pikslami Sonderkommanda jen mluvením, na Zakarpatí se to začalo uskutečňovat: ženy se tam začaly bránit jejich nájezdům. To znamená, že situace v různých částech Ukrajiny je do značné míry odlišná. Zaprvé, Užhorod je relativně malé město a lidé, kteří tam žijí, nejsou od sebe tak odcizení jako v metropoli, kde mnozí neznají ani své sousedy na sídlišti. Zadruhé, obyvatelstvo Zakarpatí není vyčerpané chronickým stresem z ostřelování a zákazu vycházení; panuje tam čilý hospodářský život, podniky a peníze sem proudí z celé země. V nejzápadnějším regionu navíc napanuje tak naléhavý pocit, že "houpání lodi" nepřímou nahrává agresorovi, jako v blízkosti ruských hranic. Jinými slovy, jestliže v roce 1917 byl Charkov jako tylové průmyslové centrum v čele třídního boje a západ Ukrajiny byl válkou zdevastován, nyní je vše přesně naopak.

Vaše politická práce a agitace byla od samého počátku silně zaměřena na podporu dezerte a protiválečného bojkotu. Jak se tato práce změnila v posledním roce?

Ani ne. Assembly je internetový zpravodaj, a pokud můžeme dezertérům nějak pomoci, pak jedině tím, že jim poskytneme politické osvědčení jejich činů, aby netrpěli výčitkami svědomí, ale byli hrdí na to, že si odmítli vybrat mezi službou buď Vladolfu Putlerovi,

nebo Françoisi Zevalierovi, zosobnění nejtemnější reakce, která je v dnešní Evropě jediná možná, odmítnutí volby mezi okupační koloniální výpravou a obranou toho, čeho se od roku 1991 zmocnila ukrajinská vládnoucí třída. Pomoc dezertérům poskytuje ruská liberální iniciativa Jdi do lesa, která má desítky dobrovolníků a mnohem zkušenější organizátory než my (mimořádně, počet žádostí k nim rychle roste: jestliže za celý rok 2023 poskytli 727 konzultací k problematice dezerte a 235 krát v této věci poskytli pomoc, jen v lednu 2024 – již 161 konzultací a 35 poskytnutí pomoci, přitom takové příběhy se obvykle odehrávají právě v pohraničí našeho regionu s Donbasem, kde slouží většina ruských mobilizovaných vojáků). Jsme s nimi v kontaktu a sdílíme s nimi informace, ale na Ukrajině je to nemožné vzhledem k mnohem menší rozloze země (to znamená vyšší pravděpodobnost dopadení toho, kdo z jednotky utekl) a zákazu výjezdu i pro muže, kteří v armádě neslouží. Proto se jen snažíme stát jakýmsi ideologickým jádrem pro ty, kteří nechtějí bojovat (nejen vojáci, ale i civilisté), aby to nebyl jen projev pro jejich pud sebezáchovy, ale vědomý postoj – nesouhlas zabíjet a umírat pro cizí vily a jachty. Dokonce i stoupenci proukrajinských postojů už často chápou, že jiné možnosti nejsou: loni se přesvědčivě ukázalo, že pokud ruská vojska sama neopustí okupovaná území, ukrajinská armáda je také nebudě schopna vyhnat, takže to nepřinese nic jiného než bezvýchodnou likvidaci lidí. Protože není důvod se domnívat, že se je Kreml chystá vydat, zbývá naděje na procesy zdola. Vojáci by měli pochopit, že skutečný nepřítel není na druhé straně zákopů, ale na druhé straně plotu kolem administrativních budov. Dokud se ruská armáda nezhroutí zevnitř, bude na Ukrajině pravděpodobně převládat pasivní rezistence – snaha zůstat co nejméně v zorném poli státu, stažení majetku do zahraničí, útěk ze země všemi zbývajícími cestami.

Každá veřejná tiráda profesionálních vlastenců typu "všichni by měli bojovat, ale já jsem potřebnější na svém teplém místečku" jen posiluje touhu se s touto zemí co nejrychleji rozejít. Na ukrajinských sociálních sítích však již půl roku probíhá skutečná občanská válka mezi podmíněnými stranami "obránců" a "vyhýbačů", která je svou závažností srovnatelná s událostmi roku 1919 v Německu. Čas ukáže, zda se po ukončení aktivní fáze bojů s Ruskem rozplyne, ale již nyní je třeba podniknout kroky k tomu, aby šlo o boj za novou vizi budoucnosti, a nikoliv o primitivní vyřizování osobních účtů. (redakčně kráceno, převzato z webu AMI)

Započatá antimilitaristická práce z řad anarchistů, sociálních demokratů a národně socialistické mládeže se zanedlouho protavila v praxi. Projevilo se to velmi výrazně na sklonku roku 1912. Tehdy chtěly militaristické kruhy habsburské monarchie využít balkánské války k vojenskému útoku na Srbsko. V listopadu 1912 provedlo Rakousko-Uhersko mobilizační značné části armády a začalo přesunovat vojsko většinou na jih monarchie, k srbským hranicím. A při odchodu našich vojáků z českých posádek docházelo právě tehdy k velikým protimilitaristickým demonstracím.

Dne 28. listopadu 1912, došlo už k přímému vzbouření záložníků v Pardubicích při odchodu více jak 400 záložníků 8. dragounského pluku do Haliče. Odpoledne, za asistence jedné eskadrony a celé školy jednorozhodných dobrovolníků II. hulánského pluku, a samozřejmě četnictva, vypochoďovalo z tamních jezdeckých kasáren směrem k nádraží 463 dragounů záložníků, kteří byli posláni do Haliče.

Už cestou na nádraží dávali vojáci najevo, na jaké straně jsou ochotni bojovat. Jakmile opustili kasárny, zazněla z jejich úst revoluční píseň „Rudý prapor“, autorem textu byl francouzský anarchista Paul Louis Brousse, člen anarchistické Jurské federace, spolupracovník také Petra Kropotkina. Důstojníci i četníci byli šokováni, když nad útvarem dragounů zaznělo hromově: Pryč s tyrany a zdrádcí všemi, nechť zhyne starý, podlý svět...“

Vše naznačovalo, že se nad pochodujícími vojáky vskutku vztýčil onen rudý prapor, o kterém zpívali, jim dodával odvahu a důstojníkům i četníkům obavy z toho co ještě přijde. Vždyť skutečnost, že vojáci na pochodu z kasáren v čele s důstojníky a kolem dokola obklopeni ozbrojenou četnickou pohotovostí, si dovolili zpívat „Rudý prapor“, ještě před dvanácti lety státem zakázán a jeho zpěv i dokonce přechování pouhého textu tvrdě trestán, byla věc do této doby nevidaná a neslýchaná. To však byl jen počátek.

V přestávkách mezi zpěvem vojáci provolávali různá hesla, mezi kterými převládalo volání: „Hanba válce!“ nebo „My máme dosti bílých šátků s sebou!“

Pardubičtí obyvatelé z bohatších poměrů přihlíželi této demonstraci nečinně. Avšak když transport potkali dělníci, vracející se z práce, snažili se prolomit četnický kordon a snažili se spojit se zpívajícími vojáky, byli však četníci a důstojníky zatlačeni zpátky.

Mezitím další část dragounské pohotovosti vyklidila a uzavřela pardubické vlakové nádraží, do kterého transport vešel kolem páté hodiny odpolední. Zde odmítali dragouni seřadit se podle čet a rot, naopak pokračovali ve zpěvu

ANTIMILITARISTICKÉ VYSTOUPENÍ VOJÁKŮ V PARDUBICÍCH (1912)

revolučních písní a provolávání dalších hesel, jako „Ať žije svoboda! Chceme do civilu! Pryč s válkou! Ať žije mír! Nebudeme střílet na Srby ani Rusy!“ Celým nádražím se rozléhal zpěv písně „Nemelem, nemelem... a střílet nebudem!“

Situaci zde prakticky ovládali prostí vojáci, kteří naprosto ignorovali stále se opakující rozkazy důstojníků. Když vzbouření trvalo už asi hodinu a když bylo vidět, že vojáci sice jako jeden muž demonstrují své odhodlání nepodřizovat se rozkazům důstojníků, avšak bez vědomí, jak postupovat dál, vyskočil na vagon civilista a člen České anarchistické federace s úmyslem promluvit k vojákům, známý místní antimilitaristický a anarchistický agitátor Ferdinand Zahrádka.

Ferdinand Zahrádka učinil pokus sjednotit živelně probíhající odpor záložníků k odjezdu do Haliče, aby tento odpor vyústil v otevřenou antimilitaristickou vzpouru.

Jakmile se ovšem Ferdinand Zahrádka objevil na vagoně, přiskočil k němu jeden z četníků, strhl ho dolů a zatkl ho. V tomto okamžiku přispěchalo k četníkovi více vojáků s úmyslem mu zabránit, aby antimilitaristického agitátora odvedl. Ostatní vojáci začali volat: „Mluvit, nechte ho mluvit, nedejme ho!“

To už dragouni, kteří přišli zatčenému na pomoc, vytáhli šavle a zaútočili na četníka. Jeden dragoun podle velitele asistence poručíka Ovčičky „sekl šavlí po četnickém strážmistroví, sek byl však mnou a hulánem Šrámkem zachycen“. Tento důstojník navíc musel konstatovat, že na jeho volání, aby mu přišli na pomoc všichni huláni z asistenčního oddílu, dostavili se pouze tři z nich! Mezitím se dragounům podařilo se zbraní osvobodit Ferdinanda Zahrádku a zatlačit četníka, kterému pak ostatní dragouni umožnili útek z nádraží.

Pobouření mezi dragouny dále narůstalo, a jelikož „situace byla stále horší a horší, zavolali páni důstojníci silný oddíl hulánů – celkem osm čet o sílemínimálně 240 mužů pod velením jednoho majora. Pomocí vydatných posíl se podařilo počínající vzpouru pacifikovat. Když záložníci viděli důstojníky s odjištěnými pistolemi v rukou, když viděli, že huláni i jednorozhodní dobrovolníci začínají postupovat proti nim, začali kapitulovat. Nadávky na adresu četníků, důstojníků i asistenčních oddílů

skupinky vojáků začaly znovu zpívat, ale byly už od sebe odděleny ozbrojenou pohotovostí.

Teprve v sedm hodin večer se podařilo přimět záložníky, aby konečně začali nastupovat do vlaku. Mnozí z nich strhávali ze sebe výstroj a házeli jej s nadávkami na zem. Vlak opouštěl pardubické nádraží až v půl osmé večer a do tmy zaznívalo do volání „Nebudeme střílet!“, „Ať žije svoboda!“ atd.

Vzbouření pardubických dragounů způsobilo zdešení nejen u tamního posádkového velitelství 9. armádního sboru, ale i přímo na ministerstvu války ve Vídni. Jakmile došlo do Vídně první hlášení o vzpouře záložníků, rozeslalo ministerstvo války 2. prosince 1912 telegramy armádnímu sboru, ve kterých nařizovalo nejpřísnější a exemplární potrestání.

Počátkem roku 1913 se pak připravoval u vyššího vojenského soudu v Přemyslu proces proti vzbouřeným dragounům z Pardubic. Po dlouhém průvodním řízení byl konečně 11. června 1913 vynešen rozsudek, ve kterém byli odsouzeni dragouni v záloze Karel Jonáš k trestu smrti zastřelením, který byl změněn na osm a půl roku těžkého žaláře, dragoun v záloze Alois Havlíček k trestu smrti zastřelením, změněno na 8 let těžkého žaláře, dále pak 15 dragounů: František Turek na 7 let a půl roku do těžkého žaláře, Jan Rainer na 6 let a tři a půl měsíce do těžkého žaláře, František Rainer na 7 let do těžkého žaláře, Josef Nešner na 6 let a 7 měsíců do těžkého žaláře, Václav Růžička na 6 let do těžkého žaláře, Josef veselý na 6 let do těžkého žaláře, Vítězslav Drillich na 6 let a 6 měsíců do těžkého žaláře, Antonín Starý na 6 let a 10 měsíců do těžkého žaláře, Josef Hluchý na 3 roky a 10 měsíců do těžkého žaláře, Josef Vilímek na 4 roky do těžkého žaláře, František hajný na 4 roky do těžkého žaláře, Václav Vojáček na 9 měsíců do těžkého žaláře, Ondřej Jaremczuk na 1 rok a 10 měsíců do těžkého žaláře, Karel Němeček na 1 rok a 6 měsíců do těžkého žaláře a pro napomáhání ke vzpouře ještě Karel Schovaneč na 6 měsíců do těžkého žaláře.

Dalších 21 vojáků k trestu vězení od 5 týdnů do 5 měsíců atd. kromě toho byl celý transport, všech 463 mužů odsouzeno ke kasárnímu vězení v trvání 2 měsíců. Tyto nebyvalé vysoké tresty měly zastrašit vojáky, a zabránit tomu, aby se podobná protimilitaristická vzbouření neopakovaly. Navíc byli všichni poddůstojníci degradováni. Disciplinárně bylo potrestáno 12 poddůstojníků po 21 dnech samovazby a 171 dragounů po 10 dnech zostřeného vězení.

POPRAVENÝ ANTIMILITARISTA SLAVOMÍR KRATOCHVÍL (1889-1914)

Když za měsíc po výstřelech v Sarajevě 28. června 1914, jimiž byl zavražděn následník rakouského trůnu Ferdinand d'Este, byla vypovězena Rakouskem válka Srbsku a rozpoutána evropskými vladaři jatka první světové války. Zastavena byla díky deseti-letím antimilitaristické činnosti dělnického hnutí, které se projevilo mnoha způsoby odporu pracujících v zázemí i na frontě, kde výstila v hromadné dezercce a vzpoury, které způsobily zhroucení fronty a donutily pomazané hlavy zasednout k jednacímu stolu a uzavřít mír.

Příkladem takového antimilitaristického odporu, byl i antimilitarista a příslušník národně socialistické mládeže, která vedla před válkou velice intenzivní protimilitaristickou činnost. Slavomír Kratochvíl, ro-
dák z Přerova, se stal první obětí perzekuce antiimilitaristů za jejich nesouhlas s válkou a vražděním se chudých na rozkaz vládců.

Slávek Kratochvíl sepsal antimilitaristickou básničku, kterou začal rozmnožovat a šířit se svými přáteli. Z počátku jen mezi nejbližšími v Přerově. Později se však manifest pašoval do vlaků s českými vojáky, jedoucími na frontu i z fronty. Když se věc prozradila, byl Slavomír Kratochvíl se třemi přáteli Františkem Klabazňou, Vladislavem Stejskalem a Vojtěchem Fárkem dne 18. listopadu 1914 zatčen a postaven před náhlý válečný soud v Moravské Ostravě pro velezradu. Po nich za dva dny přiveden ke stejnému soudu i František Radoušek, který přijel do Ostravy, aby se uvězněným postaral o právní zástupce. Zatím byl ve vlaku zatčen a dodán k soudu a později odsouzen pro velezradu a vězněn na pevnosti v Komárně.

Pátý den po zatčení, 23. listopadu 1914, bez veškerých výslechů postaveni byli přerovští antimilitaristé před náhlý soud. Slavomír Kratochvíl nebojácně hájil své smýšlení a prohlásil, že kdyby všechny dobré lidi pozavírali a postříleli, že povstanou noví a noví bojovníci. Po celodenním líčení odsouzen Kratochvíl k trestu smrti a za dvě hodiny v 6 hodin večer po prohlášení rozsudku popraven. Jeden společník dostal 8 let žaláře, zbylí dva byli osvobozeni, přesto byly později věznění a internováni.

Kratochvíl pracoval jako technický úředník u firmy Heinik v Přerově. Jako národní socialista byl aktivním členem přerovského Sokola. Po válce byly ostatky Kratochvíla převezeny z Ostravy do Přerova, kde mi místní Sokol zbudoval pomník na, kterém je vytesáno: „Nezapomeňte na mne, až budete svobodní.“ Na jeho počest je v Přerově pojmenována také jedna z ulic. Dochovaný text básně, za kterou byl popraven šestadvacetiletý antimilitarista:

Jsmo Rakušany, císař nás volá!
Podej mu, lide, ruku pomocnou?
Nastav zaň mužně prsa svá holá,
opuť své dítky, ženu nemocnou,
vždyť »pro vlast, krále«
vraždit lze stále!
Ty smrtné zbraně, bodla ostřená,
po nichž krev proudí,
Bůh neodsoudí,
ba ústy kněží ještě požehná ...
Jsmo Rakušany, císař nás volá!
Zanechme vnitřních s Němci rozbrojů,
spojme se s nimi! Nepřítel z dola
kazit chce plány jejich výbojů!
S milostnou skrání
teď se k nám sklání;
ústupky činit jsou nám hotovi.
Však až nás pro ně většina padne,
připnou nám zase staré okovy!
Jsmo Rakušany, císař nás volá!
A bude prý k nám také uznalým!
budem-li — sami zbiti již zpoła —
vstříc kráčet šikům uštváným
vítěznou zbraní.
A když nás raní,
roztrháš ruku neb hnát,
dostanu za to
kočičí zlato
s pentličkou pestrou na kabát.
Jsmo Rakušany, císař nás volá!
Máme se na smrt proň nechat hnát.
A sami vraždit. Proč? Nevíme zhola.
Pánům se zachtělo vojákýky hrát!
Nevědí ani
takoví páni,
co chudaš sám snáší v životě béd,
když za ně v boji
ztratí nohu svoji
a když mu za ni dají flašinet!

Čtyřicet veršů, krví psaných, krví také zaplacených... Jen čtyřicet veršů, horce vytrysklých — a dvacet šest let mladého, dobrého života za ně... Slavomír Kratochvíl z Přerova byl vojenským soudem popraven dne 19. 11. 1914 za jeho protiválečnou báseň za kterou byl obviněn z velezrady a zavražděn!

Vzpomínejte!

antimilitaristický zpěvník O VOJÁČKOVÍ (Vision days)

1:
(Dmi) Hej vojákú co na krku (C) máš
Rezavou psí známku, už jsi jen (Dmi)
inventář
Až budeš sedět (G) v zákopu (C) a domů
(Dm) psát
(C) Nemusíš se (B) stydět, (Ami) že na-
učil ses (Dmi) bát.

Hej vojákú už rozplynul se sen
Ve kterým dobro zvítězí nad krutým
zlem
Už nejsi malý chlapec s pistolí dřevěnou
Když trmácíš se špinavej zemi zničenou

Ref:
(F) Otevři oči, něco si (C) přež
Ať všechno (G) zmizí a je to (Dmi) OK
Ať je to jen (F) blbej sen co se ti (C) zdá
Vyser se na (B) ně (Ami) ta volba je
(Dmi) tvá

2:
Hej vojákú přijde černá noc.
Tma a všechny stíny ti přijdou na pomoc
Už dlouho na to myslíš, že to není fér
Sbal si svých pár švestek a buď dezertér

Ref:
(F) Otevři oči, něco si (C) přež
Ať všechno (G) zmizí a je to (Dmi) OK
Ať je to jen (F) blbej sen co se ti (C) zdá
Vyser se na (G) ně ta volba je (Dmi) tvá

Stejně je lhostejný na čí si straně
Protože vždycky vyhrajou zbraně
Tanky a děla a rezavý kvěry
Na křídlech smrt přinesou bombardéry

Zůstaň dál člověkem, nebuď jak zvíře
Ve válce není čas hrát si na rytíře
Zahod' svou zbraň už dál nebojuj
Zachraň sám (B) sebe, (Ami) ten život
je (Dmi) tvůj

https://youtu.be/9vm3Jv_OIKU?si=OStwwFl2HMcTsnM1

Artom seděl v suterénním bytu ukrytém v centru Jerevanu a přemítal o svém rozhodnutí dezertovat z ruské armády po roce stráveném v bojích na Ukrajině. Jen dva týdny předtím žil bývalý velitel čety v zákopu. Utekł z fronty a uprchł do hlavního města Arménie. „Nechtěl jsem se této války účastnit. Nechtěl jsem se podílet na imperialistických zvycích našeho vládce,“ řekl. „Ale před Ukrajinou cítím vinu.“ Vina, že jsem to neudělal dříve... Mohl jsem říct ne, jen jsem nevěděl, jaké to bude mít následky.“ Ruský dezertér říká: „Nemusíte se účastnit této nelegální války“ Artom, který požádal o utajení svého příjmení ze strachu o svou bezpečnost, je jedním z rostoucích počtu ruských dezertérů, kteří uprchli z armády během posledních 20 měsíců války.

Artom pocházející z malého města na jihu Sibiře řekl, že nastoupil do vojenské internátní školy jako teenager, „protože armáda zněla prestižně“. Podepsal tříletou smlouvu s ruskou armádou, ale rychle ztratil iluze, a když ruské jednotky vtrhly na Ukrajinu, byl umístěn na pohraniční výcvikové základně. Ale jak se ruská invaze zadržovala a Kreml byl nucen vyhlásit rozsáhlou mobilizaci, dostal rozkaz zapojit se do bojů. „Řekl jsem svým velitelům, že nechci střílet lidi; věděli, jaký je můj postoj, i když mě za to šikanovali.“ Artyom byl pověřen vedením jednotky signální čety, která měla za úkol udržovat komunikační síť, elektronické válčení a signální zpravodajství na bojišti. Popíral zabíjení Ukrajinců v boji a tvrdil, že se neúčastnil válečných zločinů, jako je zabíjení válečných zajatců a civilistů, ani nebyl svědkem těchto válečných zločinů. Ale stále se potýká se svou rolí v bojích.

Řekl, že mu bude řečeno, aby byl zticha, když někdy probíral své názory s ostatními vojáky. „Jsme ve válce, co jsi ty, zrádce?“ řekl, že mu to řeknou. „Nesnažím se omlouvat sám sebe.“ Moje práce umožnila dalším silám účastnit se nepřátelských akcí,“ řekl. „Po celou dobu, co jsem tam byl, jsem stále přemýšlel o tom, jak dezertovat.“

Dezerce a „dobrovolná“ kapitulace se v Rusku trestají dlouhým vězením a Artom řekl, že jeho velitelé mu vyhrožovali vězením, pokud se odváží opustit své místo. Řekl, že také slyšel příběhy o tom, jak byl servisní personál zavřen ve sklepech na východní Ukrajině poté, co odmítl bojovat, zprávy, které podpořily nezávislé ruské zpravodajské organizace. „Nejhorším scénářem bylo skončit v četi „Storm-Z“,“ řekl s odkazem na takzvané „trestné prapory“, vysílané do nejexponovanějších částí fronty s těžkými ztrátami.

Jeho šance se naskytlá minulý měsíc, když mu jeho velitel dal pár dní volna, a v tu chvíli se rozhodl uprchnout s pomocí ruské protiválečné organizace. „Věděl jsem, že mám jen dva až tři dny, než mě začnou hledat, takže jsem musel být rychlý,“ řekl. Ruské úřady proti němu od té doby zahájily trestní řízení. Do Arménie se dostal přes třetí zemi. Stejně jako Gruzie a Kazachstán mohou Rusové také vstoupit do Arménie bez víza a všechny tři země slouží

„K ČEMU TO VŠECHNO JE?“ RUŠTÍ DEZERTÉŘI VYZÝVAJÍ VOJÁKY, ABY SE K NIM PŘIPOJILI

bez víza a všechny tři země slouží jako logická první zastávka pro ty, kteří chtějí uniknout bojům. Aleksei je další dezertér ukrývající se v Jerevanu. Řekl: „Vidíte tady na ulici další Rusy a možná ani nevíte, že jste spolu sloužili. Není to něco, o čem mluvíš.“ Na rozdíl od Artoma, který byl řadovým smluvním vojákem, byl Aleksei povolán v rámci mobilizace Vladimira Putina v září 2022. „Říct, že jsem byl šokován, když jsem byl mobilizován, by neřikal vůbec nic,“ řekl Aleksei, který také požádal o anonymitu. „Rychle jsme si uvědomili, že budeme jen maso pro válečnou mašinerii.“

Popsal, jak branci jako on dostávali špatné vybavení a nedostatek základního výcviku: „Sami jsme si to koupili za vlastní peníze, včetně uniformy a oblečení. Jednou na východní Ukrajině, kde byl přidělen ke komunikační jednotce, Aleksei řekl, že rychle viděl z první ruky, že se účastní „ilegální invaze“. Vzpomínal, jak ho ohromilo, když mu místní taxikář řekl: „Bez ohledu na to, Ukrajina stejně vyhraje.“ „Všechny tyto příběhy o nějakých nacistech na Ukrajině, důvod, proč jsme zahájili boj, jsou jen prázdná slova,“ řekl. Náladu v jeho jednotce se během léta zhoršila, když Ukrajina zahájila protiofenzívu a počet obětí přibýval. „Během dne Ukrajina začala ostřelovat naši pozici a ty jsi nebyl schopen vystrčit hlavu.“ V noci jste stejně museli chodit do práce,“ řekl.

Aleksei popsal každodenní morální dilemata, kterým čelil jako voják účastník se války, o níž věděl, že je špatná. „Cítil jsem zodpovědnost za svůj tým, nechtěl jsem, aby kluci, které jsem dobře poznal, zemřeli, protože jsem selhal.“ Ale uvědomil jsem si, že zřizováním komunikačních linek jsem nepřímo zabíjel další lidi. „Jak šel čas, vojáci začali přemýšlet, k čemu to všechno je? Mnozí z těch, kteří byli nadšení z boje, začali pochybovat o smyslu toho všeho. Pomocí stejné únikové cesty jako Artyom se Aleksei nakonec minulý měsíc dostal do Jerevanu poté, co mu bylo dovoleno vrátit se do Ruska na krátkou přestávku.

Oběma mužům pomohla s útekem gruzínská protiválečná organizace Idite Lesom, což je idiom, který v ruštině doslova znamená „jít lesem“. Fráze je nejčastěji používána jako nadávka, zhruba přeložitelná jako „jdi do prve“, což řekl jeden z vojáků ruským úředním tím, že dezertoval. Zakladatel Idite Lesom, Grigory Sverdlin, řekl, že jeho skupina dosud pomohla dezertovat více než 500 ruských vojáků. „Pokud zjistíme, že je někdo zapojen do válečných zločinů, nepomůžeme mu,“ řekl Sverdlin.

„Nejsme ale vyšetřovací agentury, uvažujeme pragmaticky – i když se mu podařilo vystřelit třikrát, ať nestřelí počtvrté, a pak bude mít kdo vyšetřovat válečné zločiny. „Věříme, že je to naprosto správné jak z humanistického, tak z pragmatického hlediska – aby měl Putin méně vojáků.“ Skupina nedávno zaznamenala znatelný nárůst žádostí od těch, kteří chtějí dezertovat. Jde o hodnocení podložené údaji zveřejněnými ruským soudním systémem, kde podle sčítání nezávislého zpravodajství Mediazona bylo v první polovině roku 2023 zahájeno 2076 trestních řízení proti vojákům obviněným z opuštění svých jednotek bez služebního volna. To je dvojnásobek celkového počtu pro rok 2022 a třikrát vyšší než předválečný údaj pro rok 2021. Skutečná čísla budou pravděpodobně vyšší vzhledem k systematickým pokusům Kremlu skrývat informace o armádě.

Darya Berg, vedoucí pro pomoc a evakuaci v Idite Lesom, řekla: „Někteří z těch vojáků, kteří nyní dezertují, byli zraněni v bojích a nechtějí se vrátit, když viděli tu hrůzu. Jiní jsou vyčerpaní, protože se od začátku války na Ukrajině nestřídali.“ Podle nedávné statistické analýzy zahynulo ve válce na Ukrajině téměř 50 000 ruských vojáků. Jiná studie ukázala, že v roce 2022 se válka na Ukrajině stala hlavní příčinou úmrtí mladých ruských mužů.

„Rychle jsem si uvědomil, že se z Ukrajiny vracíš buď bez nohou, nebo v rakvi,“ řekl Aleksei. Budoucnost obou dezertérů zatím zůstává nejasná. „Mám jen mlhavou představu o tom, co bude dál... Doufám, že dostanu povolení pro uprchlíky v západní zemi,“ řekl Artom a dodal, že se necítí bezpečně zůstat v Arménii vzhledem k její blízkosti k Rusku. Požádat o azyl v Evropě však může být obtížné. Západ nepřišel s jednotným přístupem k vyřizování žádostí o azyl podaných muži prchajícími před vojenskou službou nebo před boji.

Artom vzkazuje jeho bývalým kolegům na frontě: „Řekl bych všem, kteří jsou nyní na frontě, těm, kteří mě znají a možná i poznají... chlapi, není třeba se účastnit této zločinné války. Není na tom nic těžkého. Vždy existuje cesta ven.“

ROZHOVOR S ANTIMILITARISTOU Z ODĚSY

„Hlavně nebud'te hlupáci a neúčastněte se jejich válek, je to prostě hloupost!“

Představ se prosím stručně čtenářům našeho časopisu. Pocházíš z Ukrajiny, kde jste se narodil a prožil mládí?

Dobrý den, jmenuji se Vadym Jakovlev, jsem ukrajinský queer spisovatel a novinář a jsem proti válce a nacionalismu. Narodil jsem se v Oděse, největším jižním multikulturním městě Ukrajiny, několik měsíců před rozpadem SSSR. Moje matka je Ukrajinka a otec Rus. Jejich otcové byli vojáci. Můj otec pracoval v továrně. S rozpadem SSSR byla továrna uzavřena a můj otec přišel o práci. To ovlivnilo mou rodinu a mé dětství. Vyrůstal jsem v Oděse, ale rok před útekem z Ukrajiny jsem žil ve Lvově, největším městě západní části Ukrajiny. Doma moji příbuzní mluvili rusky a ukrajinsky, takže jsem se nikdy nesoustředil na otázky, jako je národní identita. Moje rodina byla nešťastná mezinárodní rodina, která s pádem státního komunismu na Ukrajině hodně ztratila. To vše mě asi hodně ovlivnilo při hledání mých skutečných politických názorů a touze dělat něco, co může mít vliv na společnost.

Opustil si Ukrajinu, co tě k tomuto rozhodnutí vedlo?

Na jedné straně jsem na Ukrajině nemohl dále pracovat kvůli svému politickému přesvědčení. Ukrajinská inteligence, novináři a umělci se jako společenství s počátkem války rozhodli stát se privilegovanými elitními propagandisty ve službách státu. Nechtěl jsem být propagandistou, takže jsem ztratil možnost publikovat své články. A pokud na Ukrajině veřejně vyjádříte názory, které mám já, úřady vás mohou zavřít do vězení. Na druhou stranu jsem samozřejmě kvůli svým názorům nechtěl jít válčit na frontu. Proto jsem utekl.

Jaký je tvůj postoj k válce a antimilitarismu?

Velká část mé práce na Ukrajině souvisela s mým antipatriotickým přesvědčením. Mé články a účast na uměleckých projektech byly velmi často věnovány kritice ukrajinského patriotismu, ukrajinského nacionalismu a hlavního proudu privilegované „prozápadni“ a proválečné občanské a kulturní ukrajinské elity. Vždy jsem se zajímal o protiválečné umění a protiválečný aktivismus. Od roku 2022 jsem se mu musel začít věnovat i za cenu ztráty možnosti zůstat a pracovat v rodné zemi a ztráty blízkých přátel, kteří mě kvůli mému přesvědčení opustili.

Válka na Ukrajině změnila mnoho věcí. Jsi v kontaktu se svými přáteli doma? Jaký je jejich postoj k válce? Jak se jim žije?

Jak jsem již uvedl v odpovědi na předchozí otázku, ztratil jsem většinu přátel z privilegované umělecké scény a novinářsko-aktivistické komunity. Téměř všichni se stali propagandisty, kteří dostávají podporu od státu a západních nadací. Ztratil jsem také kontakt s většinou ukrajinských levičáků, kteří podporují militarismus, nacionalismus a NATO. I tento typ levičáků je podporován státem a západními nadacemi. Stále jsem však v kontaktu se svými přáteli, kteří nespolupracují se státem a nemají nic společného s privilegovanými vrstvami.

Podporují mě a mé protiválečné názory. Spousta z nich, pokud jsou to muži, teď žije hrozný život, protože se musí pořád schovávat ve svých bytech ve strachu, že se dostanou ven. Ukrajinská armáda unáší lidi z ulice a posílá je na frontu bez jejich svolení. A většina lidí s označením mužského pohlaví v dokladech nesmí podle zákona opustit zemi.

Mnozí lidé včetně anarchistů vstoupili do armády. Zůstali odpůrci a antimilitaristé? Není o nich mnoho známo? Možná se bojí? Existují? Jsi s nimi v kontaktu?

Pokud jde o protiválečné anarchisty na Ukrajině, máme protiválečný kolektiv s názvem Assembly. Jsou z Charkova a mají vlastní webové stránky, kde publikují protiválečné a protipovolávací texty. Tato skupina anarchistů je anonymní a jména členů svého týmu tají. To je jediný způsob, jak na Ukrajině vést jakoukoli protiválečnou činnost. Existovala pouze jedna ukrajinská organizace, která neskrývala jména svých členů a otevřeně vystupovala proti válce - Ukrajinské pacifistické hnutí. Bezpečnostní služba Ukrajiny je obvinila z podpory Ruska a poslala jeho vůdce před soud. Poté organizace svůj veřejný postoj výrazně zmírnila, protože se obávala vězení. Mnozí ukrajínští levičáci se postavili na stranu války, zdá se mi, že kvůli konformitě. Bojí se vyjádřit svůj skutečný postoj nebo ho prostě ani nemají, jak se mi zdá, a jen následují mainstreamový trend. Ale to jsou jen mé domněnky. Na Ukrajině, jakožto autoritářské militaristické zemi, je krajně nebezpečné být proti válce.

A co Ukrajinci v exilu? Dělají nějaké protiválečné aktivity? Organizují se na pracovištích?

V poslední době se v zahraničí objevilo mnoho ukrajinských protiválečných iniciativ. Například Ukrajinci nyní organizují demonstrace proti mobilizaci a porušování lidských práv na Ukrajině. Tyto demonstrace se konají v Německu, Itálii a Francii. Často tyto akce organizují ukrajínští levičáci, kteří nemají nic společného s pro-válečným ukrajinským levicovým mainstreamem, jako jsou takzvaní „ukrajínští antiautoritáři“ nebo kolektivy Solidarita. Všechny tyto skupiny protiválečných ukrajinských levičáků nejsou nikým financovány, jde o osobní iniciativu přesvědčených a aktivních mladých lidí. Těchto akcí bude více a já aktivně komunikuji s organizátory a členy těchto iniciativ, je to velmi inspirativní! Kromě toho je na Západě určitý počet ukrajinských vědců a umělců, kteří jsou proti válce a kteří jsou zde na Západě neustále marginalizováni a umlčováni. Ale my všichni jsme byli příliš dlouho umlčováni, naše hlasy byly příliš dlouho vymazávány, a nyní se stále více snažíme budovat horizontální spojení na různých úrovních, organizovat protiválečnou frontu zde v zahraničí proti válce a propagandistům. Je nás mnohem víc, než si vůbec myslíme.

Média o nucené mobilizaci ukrajinské vlády mlčí. Málokdy prosakují informace o dezertérech? Co nám o tom můžete říci?

Přesný počet dezertérů z ukrajinské strany nikdo nezná, ale podle oficiálních i neoficiálních statistik je jich asi 150-200 tisíc! To jsou obrovská čísla. Oficiální ukrajinská média jsou pod kontrolou státu, respektive Služby bezpečnosti Ukrajiny. Ukrajinci konzumují informace především z anonymních zpravodajských kanálů na Telegramu nebo TikToku. Právě tam jsou neustále zveřejňována videa násilí na civilistech ze strany ukrajinské armády. Tato videa plná hrůzných scén a důkazů o porušování lidských práv se do oficiálních médií nedostanou. Ukrajinské úřady se neustále snaží najít autory anonymních kanálů na Telegramu, kteří kritizují akce ukrajinské armády nebo se zasazují o mír, a zavřít je do vězení. Někdy se to úřadům podaří. Ukrajinská vláda, policie a Bezpečnostní služba Ukrajiny neváhají použít jakékoli metody k umlčení alternativních hlasů. Nedávno například policie zatkla matku blogera, který je v zahraničí a vystupuje proti nucené mobilizaci, za zveřejnění jeho příspěvku! Existují také neoficiální způsoby, jak umlčet disidenty. Vzpomínám si na jednoho teenagera, který měl svůj vlastní kanál na Telegramu, kde kritizoval ukrajinský nacionalismus a mobilizaci. Sám sebe označil za anarchistu. Fašisté přišli k němu domů na „rozhovor“, po kterém se veřejně zřekl svého přesvědčení. Ale proukrajínští levičáci, kteří jsou propagandisty a spoluviníky všech těchto zločinů proti Ukrajincům, vám o takových věcech nikdy neřeknou.

Máš známé, kteří dezertovali nebo se vyhnuli odvodu? Jak jim můžeme v Československu pomoci?

Znám lidi, kteří ilegálně uprchli ze země, a mám mnoho známých a přátel na Ukrajině, kteří se skrývají před armádou a odvody. Možná bude časem nutné vytvořit iniciativy na pomoc těmto lidem v rámci protiválečných ukrajinských hnutí v zahraničí, která teprve začínají vznikat. Pokud se takové iniciativy objeví, doufám, že i v České republice a na Slovensku se najdou lidé, kteří budou chtít těmto Ukrajincům pomoci.

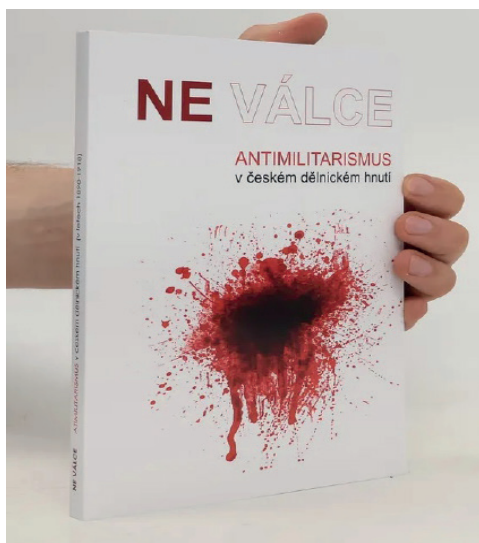
Co by si vzkázal ukrajinským a ruským pracovníkům doma i v zahraničí?

Jediné, co bych chtěl vzkázat těm, kteří nepatří k privilegovaným vrstvám (a to není jen proletariát), bez ohledu na jejich národnost a místo: nikdy nevěřte těm, kteří staví své štěstí na vašem vykořisťování, marginalizaci a systémové diskriminaci, a hlavně nebudte hlupáci a neúčastněte se jejich válek, je to prostě hloupost!

Děkujeme za rozhovor, a kdybyste nám chtěl ještě něco říci, budeme rádi.

Děkuji vám, přátelé, za rozhovor.

ANTIMILITARISTICKÁ LITERATURA

KNIHA: NE VÁLCE: ANTIMILITARISMUS V ČESKÉM DÉLNICKÉM HNUTÍ

Kniha „Ne válce: Antimilitarismus v českém dělnickém hnutí“, který vyšel pod hlavičkou Historického spolku Zádruha. Kniha stojí 200 Kč a výtěžek z ní půjde na podporu antimilitaristické činnosti. Kniha podrobně mapuje český antimilitarismus v dělnickém hnutí od jeho prvopočátku po konec první světové války. Ukazuje statečnost našich pradědů a prababiček proti militarismu napříč dělnickým hnutím od socialistických demokratů, anarchistů po národní socialisty. Je důkazem, jak jejich statečnost a antimilitaristické smýšlení bylo nakonec schopno zastavit jatka první světové války. K objednání prostřednictvím redakce Dezertéra.

PŘIDEJ SE K ANTIMILITARISTŮM

Pravicová vláda a všichni ti liberálové a váleční štváči lžou, když tvrdí, že nejsou peníze na důchody, školství a sociální péči. Když má vláda 40 miliard na válku na Ukrajině, 320 miliard na nákup stíhaček F-35, 56 miliard na nákup tanků či 4 miliardy na protitankové miny. Dle odhadu vlády by se v letech 2024 – 2029 mělo dát na militarismus 8,4 bilionu korun, jak píše „Ekonomický deník“. Výdaje na armádu v novém rozpočtu vlády dosáhnou hranice 160 miliard Kč, tak aby vláda plnila závazek členství v NATO. Zde je vidět koho zájmy prosazuje, a zájmy obyčejných lidí to v žádném případě nejsou. Následujte heslo antimilitaristů: „Žádný haléř, žádný muž na válku a militarismus!“ Pojďte spolu s námi vybudovat široké lidové hnutí proti zbrojení, militarizaci a válce za prosazení vystoupení z NATO, proti zbrojení na úkor veřejných a sociálních služeb proti militarizaci mládeže a společnosti, odmítnutí války a prosazování míru. Souhlasíš s tímto článkem, tak se nám ozvi. Těšme se na spolupráci. dezert@riseup.net

HUDEBNÍ FESTIVAL MAKE MUSIC NOT WAR II. ročník

Poděbrady, 21.6.2025

Boss bar, Fugnerova 253/54
BENEFICE NA DEZERTÉRY

sledujte nás také na sítích:

NO
WAR

**PŘEDPLAŤ SI
DEZERTÉRA**
roční předplatné pro
4 čísla činí 200 Kč

Zaplať QR kódem a do poznámky
pro příjemce napiš svou adresu

Redakce antimilitaristického zpravodaje Dezertér je otevřená všem odpůrcům války, antimilitaristům i pacifistům bez ohledu na jejich politické přesvědčení. Jsme přesvědčeni, že je třeba proti militarizaci mládeže a společnosti, zbrojení a výdajům na armádu, válkám čelit společně v pestrém antimilitaristickém hnutí. Byly bychom rádi, kdyby se stal „Dezertér“ hlasem a časopisem všech, které spojuje podobné protiválečné přesvědčení. Uvítáme vaše články a úvahy. Pomozte naše společné myšlenky šířit ve svém okolí. Staňte se distributory „Dezertéra“. Není na tom nic složitějšího, napište si kolik kusů jste schopni a ochotni rozšířit a zašleme je na vaši adresu. Po jejich prodeji pak pošlete peníze na účet. Výtěžek z prodeje „Dezertéra“ poputuje z části na pokrytí nákladů na tisk dalších čísel a přebytek na protiválečné aktivity a podporu dezertérů a pronásledovaných protiválečných aktivistů. dezert@riseup.net

www.dezert@riseup.net